

S L U Ź B E N E N O V I N E
GRADA PAZINA
I O PĆINA CEROVLJE, GRAČIŠĆE,
KAROJBA, LUPOGLAV, MOTOVUN
I SVETI PETAR U ŠUMI

ISSN 1847-6260

PAZIN, 4. travnja 2014.

GODINA: XL

CIJENA: 30,00 KN

BROJ: 11

IZDAVAČ: GRADSKO VIJEĆE GRADA PAZINA
UREDNIŠTVO: DRUŽBE SV. ĆIRILA I METODA 10
52000 PAZIN, TEL. (052) 624-208
ODGOVORNI UREDNIK: LUCIJA PARO
IZLAZI: DVOMJESEČNO I PO POTREBI
NAKLADA: 100 PRIMJERAKA
WEB ADRESA: www.pazin.hr

S A D R Ź A J

GRAD PAZIN
GRADSKO VIJEĆE

110. Izvješće o stanju u prostoru Grada Pazina 2006. – 2013..... 247

GRAD PAZIN

110

Temeljem članka 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07., 38/09., 55/11., 90/11., 50/12., 55/12. i 80/13.), članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13.), Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 114/10., 141/10. i 117/12.), te članka 22. Statuta Grada Pazina («Službene novine Grada Pazina» broj 17/09. i 4/13.), Gradsko vijeće Grada Pazina je na sjednici održanoj 27. ožujka 2014. godine usvojilo

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAZINA 2006-2013

I. POLAZIŠTA

1. OSNOVA I CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Izrada Izvješća o stanju u prostoru Grada Pazina (u daljnjem tekstu Izvješće), počiva na činjenici da je svaki prostor jedinstven i specifičan u svakom segmentu svog postojanja, kako u odnosu na geoprometni položaj, razinu društvene i gospodarske razvijenosti u odnosu na županiju i RH, tako i na druge prostorne pokazatelje.

Osnovni cilj izrade Izvješća je stvaranje dokumenta u kojem će, na temelju stvarnih podataka i analiza, biti definirane potrebe i mogućnosti promatranog prostora te predložene aktivnosti za što učinkovitije unapređenje održivog razvoja u tom prostoru.

2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) te Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) - u daljnjem tekstu: Zakon i Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 114/10, 141/10 i 117/12), određena je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru za područje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao dokument praćenja stanja u prostoru za četverogodišnje razdoblje.

Sukladno članku 9. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 114/10, 141/10 i 117/12) Grad Pazin je pristupio izradi Izvješća o stanju u prostoru te je sukladno članku 9. stavku 4. izradu Nacrta izvješća povjerio tvrtki APE d.o.o. iz Zagreba.

U izradi Izvješća sudjelovala su nadležna državna tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove i pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća na području Grada Pazina.

Izvješće sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Izvješće razmatra predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se isto objavljuje u službenom glasilu.

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2003. do 2005. („Službene novine Grada Pazina“ broj 23/05) i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 23/06) donijelo je Gradsko vijeće Grada Pazina.

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru sadržavao je procjenu potrebe izrade novih dokumenata prostornog uređenja, potrebe pribavljanja podataka i stručnih podloga za izradu i donošenje tih dokumenata, a izrađen je za razdoblje od 2006. do 2010. godine i predmet je analize ovog Izvješća.

3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA GRADA PAZINA

3.1. Geoprometni položaj

Grad Pazin nalazi se u mikroregiji Središnje Istre Sjevernohrvatskoga primorja u središnjem dijelu Istarske županije. Svojom većom površinom područje Grada Pazina (gradske općine) pripada tzv. Sivoj Istri, dok jugozapadno područje (prema primorskom dijelu) pripada Crvenoj Istri. Reljefna značajka područja «sive» ili flišne Istre je razigran reljef s izrazitim kosinama većih strmina, pa i vrlo strmih padina. Visinske razlike su manje (ispod 500 m.n.v.) bez prevladavajućega smjera pružanja za razliku od krša s rasječenim (diseciranim) potočnim dolinama, od kojih su značajniji vodotoci Pazinčica (Fojska) i Butoniga. U krajoliku na flišnoj podlozi izmjenjuju se vinogradi, voćnjaci sa šumama i livadama. Na području su geološke formacije kvartara, tercijara i krede.

Područje Grada Pazina obilježeno je skoro pa kontinentalnom klimom. Kao i cijeli istarski poluotok prevladava makroklimatski tip "Cfsax". Obilježje toga tipa je umjereno topla kišna klima s vrućim ljetom u kojemu je srednja mjesečna temperatura od 22°C. Padaline su ravnomjerno zastupljene tijekom cijele godine. Najsušniji dio godine izražen je ljeti. Zime su dosta hladne u odnosu na druge istarske gradove (temperature znaju biti slične gradu Gospiću).

Područje Grada Pazina graniči sa slijedećim općinama/gradovima: Gradom Buzetom na sjeveru, Općinom Motovun na sjeverozapadu, Općinom Karojba i Općinom Tinjan na zapadu, Općinom Sveti Petar u Šumi na jugozapadu, Općinom Žminj na jugu, Općinom Gračišće na jugoistoku i Općinom Cerovlje na sjeveroistoku. Grad je poligonalnog, nepravilnog oblika s najnižom točkom od 24 metara nadmorske visine i najvišom od 480 metara nad morem. Grad Pazin ne dopire do mora, ali je udaljenost grada po zračnoj liniji oko 25 km.

Grad Pazin ima u svom sastavu osamnaest naselja: Beram, Bertoši, Brajkovići, Butoniga, Grdoselo, Heki, Ježenj, Kaščerga, Kršikla, Lindar, Lovrin, Pazin, Trviž, Vela Traba, Zabrežani, Zamask, Zamaski Dol i Zarečje.

Ukupna površina Grada Pazina prema važećem PPUG (SN Grada Pazina 26/09. i 2/10 – pročišćeni tekst) iznosi **137,23 km²**. Izmjena i dopunama PPUG Pazina, čija izrada je u tijeku utvrđena je površina Grada od **136,54 km²**.

Područje Grada vrlo je dobro prometno povezano s okolnim Gradovima i Općinama sustavom autocesta (A8), državnih cesta (DC64, DC48) i nerazvrstanih prometnica kao i željezničkom prugom – jednokolosječna željeznička pruga od značaja za regionalni promet R101 (I 102) (Podgorje) – Državna granica – Buzet – Pazin - Pula.

1.2. Demografska obilježja

Razmještaj i struktura stanovništva

Prema podacima popisa stanovništva od 2001. godine na području Grada Pazina je živjelo 9.227 stanovnika, što je u odnosu na prostor Istarske županije udio od 4,5% stanovništva Županije. Prema rezultatima popisa 2011. godine taj je udio 4,2%, odnosno **8.638 stanovnika** na području Grada Pazina u odnosu na 208.055 stanovnika koliko ih je registrirano u Županiji.

Tablica 1: Kretanje broja stanovnika prema tri zadnja popisa stanovništva

Područje	Broj stanovnika			Indeks promjene broja stanovnika	
	1991.	2001.	2011.	2011./1991.	2011./2001.
Grad Pazin	9.369	9.227	8.638	98.48	93.62
Istarska županija	204.346	206.344	208.055	100.9	100.82
Udio (%)	4.6	4.5	4.2		

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Gustoća naseljenosti prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. je **62,9 st/km²** (površina Grada iznosi: **137,23 km²**).

Na području Grada Pazina u posljednja tri međupopisna razdoblja uočava se trend pada broja stanovnika, dok je u Istarskoj županiji zabilježen stalan porast.

Tablica 2: Kretanje stanovništva po naseljima prema tri zadnja popisa stanovništva

	Naselje	Broj stanovnika po popisnim godinama		
		1991.	2001.	2011.
1.	Beram	234	234	234
2.	Bertoši	154	275	325
3.	Brajkovići	345	358	353
4.	Butoniga	107	88	74
5.	Grdoselo	168	143	119
6.	Heki	412	465	469
7.	Ježenj	142	142	141
8.	Kašćerga	307	279	256
9.	Kršikla	74	54	48
10.	Lindar	369	408	402
11.	Lovrin*	306	342	364
12.	Pazin**	5.282	4.986	4.386
13.	Trviž	430	425	409
14.	Vela Traba	205	215	227
15.	Zabrežani***	391	408	426
16.	Zamask	60	56	58
17.	Zamaski Dol	81	60	51
18.	Zarečje ****	293	289	296
	Ukupno Grad Pazin*****	9.369	9.227	8.638

* Iskazuje se kao naselje od 1981., kada je izdvojeno iz naselja Stari Pazin (koje je tada prestalo postojati, a preostali dio istovremeno pripojen naselju Pazin. Od 1948. do 1971. sadrži dio podataka za bivše naselje Stari Pazin.

** Od 1948. do 1971. sadrži dio podataka za naselje Stari Pazin koje mu je pripojeno 1981. i tada je prestalo postojati, a od preostalog dijela formirano je naselje Lovrin.

*** U 1991. povećano pripajanjem dijela naselja Bazgalji, Općina Gračišće. Za taj dio podaci do 1961. sadržani su u naselju Bazgalji.

**** U 1991. povećano pripajanjem dijela naselja Ćusi, Općina Cerovlje, u kojemu je sadržan dio podataka od 1948. do 1971. U 2001. smanjeno izdvajanjem dijela naselja (Kovačići i Šestani) koje je pripojeno na naselju Pazinski Novaki, općina Cerovlje.

***** Od 1948. do 1971. dio podataka sadržan je u općini Cerovlje, a do 1961. dio podataka sadržan je u općini Gračišće. Od 2001. dio podataka sadržan je u općini Cerovlje.

Izvor: *naselja i stanovništvo republike Hrvatske 1857.-2001., CD-ROM, Popis stanovništva 2011. - DZS*

U proteklom, poslijeratnom razdoblju do popisa 1971. trajao je proces depopulacije na razini cijelog Grada Pazina. Do popisa 1981. godine sva naselja osim Pazina depopuliraju (s izuzetkom Trviža u međupopisju 1948.-1953). Dakle, postojala je bitna razlika u ukupnom kretanju stanovništva Pazina i okolnih naselja.

Naselja bez stanovnika u 2001. godini: Nema.

Naselja bez stanovnika u 2011. godini: Nema.

Tablica 3: Prirodni prirast stanovništva od 1991. do 2011.

Godina	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast
1991.	173	120	53
1992.	145	144	1
1993.	122	101	21
1994.	120	94	26
1995.	106	100	6
1996.	117	88	29
1997.	120	109	11
1998.	98	88	10
1999.	72	103	-31
2000.	95	80	15
2001.	63	83	-20
2002.	82	101	-19
2003.	76	106	-30
2004.	71	90	-19
2005.	84	122	-38
2006.	90	76	14
2007.	76	84	-8
2008.	76	94	-18
2009.	65	76	-11
2010.	74	105	-31
2011.	83	87	-4

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Starosno-spolna struktura

Starenje stanovništva je negativan demografski proces koji je već desetljećima prisutan u većini zemalja EU, ali i u cijeloj Hrvatskoj.

Tablica 4: Koeficijent starosti stanovništva

Iskazuje se kao % starih 60+ u ukupnom stanovništvu

Naselje	Koeficijent starosti
Beram	21,8
Bertoši	19,5
Brajkovići	13,2
Butoniga	23,6
Grdoselo	31,0
Heki	20,8
Ježenj	23,7
Kaščerga	21,4
Kršikla	16,6
Lindar	23,3
Lovrin	20,6
Pazin	25,0
Trviž	17,0
Vela Traba	21,1
Zabrežani	20,6
Zamask	29,3
Zamaski Dol	31,3
Zarečje	20,2
Grad Pazin	26,7

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Tablica 5: Broj i udio stanovnika prema dobnim skupinama

Naselje	Ukupno	0-14		15-64		65+	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Beram	234	30	12,8	162	69,2	42	17,9
Bertoši	325	50	15,4	223	68,6	52	16,0
Brajkovići	353	55	15,6	268	75,9	30	8,5
Butoniga	74	9	12,2	49	66,2	16	21,6
Grdoselo	119	11	9,2	80	67,2	28	23,5
Heki	469	69	14,7	326	69,5	74	15,8
Ježenj	141	16	11,3	95	67,4	30	21,3
Kašćerga	256	37	14,5	175	68,4	44	17,2
Kršikla	48	6	12,5	35	72,9	7	14,6
Lindar	402	58	14,4	276	68,7	68	16,9
Lovrin	364	65	17,9	250	68,7	49	13,5
Pazin	4386	519	11,8	3116	71,0	751	17,1
Trviž	409	64	15,6	300	73,3	45	11,0
Vela Traba	227	26	11,5	167	73,5	34	15,0
Zabarežani	426	71	16,7	290	68,1	65	15,3
Zamask	58	7	12,1	37	63,8	14	24,1
Zamaski Dol	51	9	17,6	27	52,9	15	29,4
Zarečje	296	42	14,2	209	70,6	45	15,2
Grad Pazin	8638	1144	13,2	6085	70,4	1409	16,3

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011

Tablica 6: Broj i udio stanovnika prema dobnim skupinama i prema spolu

Naselje	M - ukupno	0-14		15-64		65+	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Beram	120	16	13,3	87	72,5	17	14,2
Bertoši	157	23	14,6	107	68,2	27	17,2
Brajkovići	177	31	17,5	135	76,3	11	6,2
Butoniga	39	4	10,3	29	74,4	6	15,4
Grdoselo	62	4	6,5	42	67,7	16	25,8
Heki	239	38	15,9	163	68,2	38	15,9
Ježenj	73	9	12,3	50	68,5	14	19,2
Kašćerga	129	14	10,9	102	79,1	13	10,1
Kršikla	27	3	11,1	21	77,8	3	11,1
Lindar	202	31	15,3	139	68,8	32	15,8
Lovrin	196	39	19,9	132	67,3	25	12,8
Pazin	2118	258	12,2	1563	73,8	297	14,0
Trviž	205	36	17,6	153	74,6	16	7,8
Vela Traba	114	9	7,9	90	78,9	15	13,2
Zabarežani	217	36	16,6	155	71,4	26	12,0
Zamask	34	5	14,7	22	64,7	7	20,6
Zamaski Dol	27	7	25,9	12	44,4	8	29,6
Zarečje	157	21	13,4	116	73,9	20	12,7
Grad Pazin	4293	584	13,6	3118	72,6	591	13,7
Naselje	Ž - ukupno	0-14		15-64		65+	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Beram	114	14	12,2	75	65,8	25	21,9
Bertoši	168	27	16,1	116	69,0	25	14,9
Brajkovići	176	24	13,6	133	75,6	19	10,8
Butoniga	35	5	14,3	20	57,1	10	28,6
Grdoselo	57	7	12,3	38	66,7	12	21,1
Heki	230	31	13,5	163	70,9	36	15,7
Ježenj	68	7	10,3	45	66,2	16	23,5
Kašćerga	127	23	18,1	73	57,5	31	24,4
Kršikla	21	3	14,3	14	66,7	4	19,0
Lindar	200	27	13,5	137	68,5	36	18,0

Lovrin	168	26	15,5	118	70,2	24	14,3
Pazin	2268	261	11,5	1553	68,5	454	20,0
Trviž	204	28	13,7	147	72,1	29	14,2
Vela Traba	113	17	15,0	77	68,1	19	16,8
Zabarežani	209	35	16,7	135	64,6	39	18,7
Zamask	24	2	8,3	15	62,5	7	29,2
Zamaski Dol	24	2	8,3	15	62,5	7	29,2
Zarečje	139	21	15,1	93	66,9	25	18,0
Grad Pazin	4345	560	12,8	2967	68,2	818	18,8

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Obrazovna struktura

Najveći udio (51,7% stanovnika starijih od 15 godina - 7.494) stanovnika Grada Pazina 2011. godine ima završenu srednju školu, 2001. godine taj udio je iznosio: 46,4%. Sa 26,8% slijedi osnovnoškolsko obrazovanje.

Tablica 7: Obrazovna struktura stanovništva

	Spol	Bez škole i nepoznato	1-3/4-7 razreda OŠ	Osnovna škola	Srednja škola	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti
Grad Pazin	sv.	35	304	2.010	3.871	522	747	5
	m	13	87	845	2.187	235	338	4
	ž	22	217	1.165	1.684	287	409	1

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Razmještaj i struktura kućanstava

Prema rezultatima popisa stanovništva 2011.godine u Gradu Pazinu zabilježeno je 2.963 kućanstava, tj. ukupno 3.695 stambenih jedinica.

Tablica 8: Broj kućanstava sa indeksom rasta

	Broj domaćinstava (kućanstava) po popisnim godinama		Indeks
	2001.	2011.	
Grad Pazin	2941	2963	100,7

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001, 2011.

U kretanju broja domaćinstava vidljivo je ukupno povećanje na području Grada Pazina.

Tablica 9: Prosječni broj članova kućanstva

	Broj domaćinstava	Prosječni broj članova kućanstva
	2011.	
Grad Pazin	2963	2,9

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Prosječan broj članova kućanstva 2001. godine iznosio je 3,1 što je malo iznad prosjeka u odnosu na Istarsku županiju (2,9 članova). 2011. godine broj članova kućanstva iznosi 2,9 za Grad Pazin, dok je za Istarsku županiju 2,6 članova po domaćinstvu.

Poljoprivredno stanovništvo

Tablica 10: Broj poljoprivrednih domaćinstava 2003. Godine

Broj poljoprivrednih domaćinstava	Broj članova poljoprivrednih domaćinstava	Broj članova kućanstva prema prosječnom broju dnevno odrađenih sati utrošenih na poljoprivredne aktivnosti					Broj članova kućanstva koji se bave nekom drugom djelatnosti osim poljoprivrede		
		stariji od 15 godina					kao glavnom djelatnosti	kao dopunskom djelatnosti	
		do 2 sata	od 2 do 4	od 4 do 6	više od 6 sati	ne radi na posjedu			
968	3471	1328	471	189	213	786	1130	37	

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.

Na području Grada Pazina poljoprivreda kao gospodarska djelatnost već duže vrijeme nema presudnu ulogu što je vidljivo već iz činjenice da je od ukupnog broja domaćinstava (2.973) na području Grada, njih samo 968 poljoprivredno. Uzrok takvoj slici je dugogodišnje zamiranje ratarstva, stočarstva, povrtlarstva i voćarstva, potencirano odlaskom mlađe populacije u veća središta u potrazi za poslom u drugim granama gospodarskih djelatnosti. Dio poljoprivrednih domaćinstava prelazi na djelatnosti vezane uz turizam.

1.3. Lokalna socijalno gospodarska struktura

Index i stupanj razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne, područne i regionalne samouprave prema stupnju razvijenosti NN 158/13), a na temelju članka 24. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09).

Prema navedenim propisima, Istarska županija pripada IV. skupini, s vrijednosti indeksa razvijenosti većoj od 125% prosjeka za Republiku Hrvatsku.

Grad Pazin ima **indeks od 109,45%** (2010. godine indeks je iznosio 110,42%), te pripada u **IV. skupinu** gdje se vrijednosti indeksa razvijenosti kreću između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske.

Vrijednost indeksa razvijenosti sadržan je u tablici Ocjenjivanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti (MRRŠVG, MRRFEU - URR).

Tablica 11: Ocjenjivanje i razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti – izvod za Grad Pazin

Osnovni pokazatelji	Vrijednosti pokazatelja za Grad Pazin		Vrijednosti pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek	
	2006.-2008.	2010.-2012.	2006.-2008.	2010.-2012.
Prosječni dohodak per capita	33,96	32,73	124,6%	118,3%
Prosječni izvorni prihodi per capita	3.155	3.011	95,6%	101,5%
Prosječna stopa nezaposlenosti	6,4%	8,5%	113,2%	119,4%
	2001.-1991.	2011.-2001.	2001.-1991.	2011.-2001.
Kretanje stanovništva	98,8	95,0	105,8%	92,8%
	2001.	2011.	2001.	2011.
Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 god.	67,7%	77,66%	100,7%	99,8%

Izvor podataka: MRRŠVG_UIRR, Izračun JLS 15.07.2010., MRRFEU - URR Izračun JLS 27.12.2013.

Zaposleni

Prema podacima DZS najveći broj zaposlenih je u prerađivačkoj industriji 22%, a slijedi trgovina s 18% i javna uprava s 15%.

Tablica 12: Zaposleni u pravnim osobama u Gradu Pazinu, prema NKD-u 2007., stanje na dan 31.03.2011.

Djelatnost	2011.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	87
Rudarstvo i vađenje	-
Prerađivačka industrija	683
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	52
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	84
Građevinarstvo	203
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	572
Prijevoz i skladištenje	55
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	29
Informacije i komunikacije	83
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	84
Poslovanje nekretninama	4
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	150
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	39
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	470
Obrazovanje	319
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	99
Umjetnost, zabava i rekreacija	59
Ostale uslužne djelatnosti	32
UKUPNO	3104

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća 1476/2012.

Nezaposleni

Tablica 13: Broj nezaposlenih na dan 31.12.

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj nezaposlenih	268	373	404	386	456	431

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Nezaposlene osobe po općinama i gradovima stanovanja,

Broj nezaposlenih na području Grada Pazina uglavnom pokazuje trend porasta. U promatranom razdoblju jedino u 2011. i 2013. godini zabilježen je pad broja nezaposlenih u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 14: Broj nezaposlenih prema spolu i razini obrazovanja

	UKUPNO		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u tajanju od 4 i više godina		Gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Grad Pazin	178	253	7	4	39	64	76	59	29	71	2	12	11	14	14	29

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pazin, Nezaposlene osobe po općinama i gradovima stanovanja, razini obrazovanja i spolu na dan 31.12.2013.

Porast broja nezaposlenih osoba prijavljenih Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, ispostava Pazin, evidentan je od 2009. godine kada je na području Grada Pazina broj nezaposlenih osoba porastao za 26% u odnosu na prethodnu godinu, a 2010. godine za 14% u odnosu na 2009. godinu. 2012. godine evidentirano je ukupno 456 nezaposlenih, a u prosincu 2013. godine 431 nezaposlena osoba.

Sezonski karakter kretanja broja nezaposlenih osoba najizraženiji je upravo u 2010. i 2011. godini, što ukazuje da se osobe pretežito zapošljavaju tijekom ljetnih mjeseci u turizmu.

Struktura nezaposlenih osoba na području Grada Pazina nije se bitnije mijenjala u odnosu na prethodne godine obzirom na obrazovanje. Prevladavaju osobe s trogodišnjom srednjom školom (31,3%) i osnovnom školom (23,9%). Obzirom na dob nezaposlenih osoba, prevladavaju osobe od

45 do 59 godina te čine ukupno 55,54% od ukupnog broja nezaposlenih. 59% od ukupnog broja nezaposlenih čine žene.

4. GRAD PAZIN U OKVIRU PROSTORNOG UREĐENJA ISTARSKE ŽUPANIJE

Prema popisu stanovništva 2011. godine Istarska županija imala je 208.055 stanovnika, a Grad Pazin 8.638 stanovnika. Tako da Grad Pazin sudjeluje sa 4,2% u broju stanovnika županije.

Prosječna površina jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji iznosi 74,3 km². To govori o relativno većoj površini jedinica lokalne samouprave. Grad Pazin sa 137,23 km² nalazi se na trećem mjestu po veličini iza Grada Buzeta s 169 km² i Općine Lanišće s 145 km² površine.

Kartografski prilog 1: Položaj Grada Pazina u Istarskoj županiji

Gospodarstvo Grada Pazina dobrim dijelom počiva na prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, trgovini na veliko i malo, a u posljednje vrijeme sve više i u djelatnostima vezanim uz turizam.

Područje Grada Pazina u turističkoj ponudi Županije sudjeluje s vrijednom spomeničkom i graditeljskom baštinom, ali nisu u potpunosti iskorištene sve mogućnosti.

Prostornim planom Istarske županije na području Grada Pazina definirano je:

- Organizacija, uređenje i zaštita prostora na načelima održivog razvitka prioritetni su razvojni ciljevi Županije.
- Poticati progresivni demografski razvitak, naročito u emigracijskim i niskonatalitetnim područjima, uz kontrolu mehaničkog prirasta u priobalnim gradovima. Prosječna stopa rasta stanovništva do 2010. godine treba optimalno iznositi 0,5 - 0,6 % godišnje, tj. doseći broj od 246.000 stanovnika.
- Gradove i druga naselja koji su nositelji središnjih funkcija državnog i županijskog značaja (uprava i samouprava na županijskoj razini, čvorna i tranzitna mjesta u prometu i telekomunikacijama, koncentracije gospodarskih djelatnosti od važnosti za državu, sjedišta financijskih institucija, ustanova znanosti i visokog školstva, srednjeg i osnovnog školstva, županijskih bolnica i domova zdravlja, ustanova socijalne skrbi, ustanova kulture, značajnijih ustanova i trgovačkih društava koje se bave informiranjem te elektronskih medija) razvijati sukladno veličini i broju stanovnika gravitacijskog područja, pri čemu se funkcije moraju što pravilnije distribuirati na gradove i druga naselja u rangu važnijih regionalnih središta, te regionalnih i manjih regionalnih središta.
- Poticati rast naselja u unutrašnjosti Županije, a posebno naselja od 500 do 2000 stanovnika kao i ostalih naselja - općinskih središta, te gospodarsko i infrastrukturno jačanje istih u odnosu na naselje iste veličine u priobalju, s krajnjim ciljem ujednačavanja gospodarskih potencijala
- Provoditi sustavno aktivnu zaštitu okoliša te sprječavanje onečišćenja okoliša, što znači izgrađivati i ustrojavati sustav upravljanja okolišem i prirodnim resursima, izbjegavati rješenja s neizvjesnim i dugoročnim utjecajem na okoliš, osigurati edukaciju o okolišu i kvalitetno sudjelovanje udruga građana te provoditi sanaciju registriranih onečišćivača i najugroženijih dijelova okoliša
- Usmerjavati izgradnju i modernizaciju gospodarskih kapaciteta uz primarnu razvojnu osovinu Pula - Pazin - Rijeka, radi stvaranja preduvjeta za razvoj demografski i gospodarski stagnirajućih područja središnjeg dijela Županije, a također i uz razvojne osovine Buje - Buzet - Lupoglav, Poreč - Pazin - Labin, Rovinj -Kanfanar - Žminj - Labin te Pula - Labin - Lupoglav
- Optimalno povećavati kapacitete prometne, telekomunikacijske, energetske i komunalne infrastrukture u odnosu na nacionalne i šire regionalne sustave, a posebno u pograničnim područjima
- Integrirati gospodarske, kulturne, krajobrazne i demografske resurse ruralnih i prijelaznih područja Županije u marketinški prepoznatljive, financijski stabilne i administrativno upravljive sustave
- Podizati opću razinu razvijenosti Županije i povećati standard stanovništva, zaposlenosti i kakvoće življenja.

PPIŽ planirani su ukupni smještajni kapaciteti u županiji. Za područje Grada Pazina planirano je minimalno 1.000, a maksimalno 1.500 postelja.

Sustav središnjih naselja Istarske županije

Strategijom i Programom prostornog uređenja RH utvrđeno je da Pula ima status većeg regionalnog središta, Poreč ima status regionalnog središta, Umag, Rovinj, Pazin i Labin manjeg regionalnog središta, a Buje, Novigrad, Buzet, Raša, Fažana i Vodnjan područnih i lokalnih središta.

Naselja III ranga – regionalna i manja regionalna središta – čine ih urbane aglomeracije:

A. Urbana aglomeracija grada Poreča s pripadajućim gravitirajućim okolnim naseljima regionalno je središte.

B. Urbane aglomeracije gradova Rovinj, Umag, Labin i Pazin s pripadajućim gravitirajućim okolnim naseljima manja su regionalna središta.

Razvoj prometa

U funkciji cjelovitog pokrivanja Istarskog poluotoka

- pravac sjever – jug: – središnji G.P. Požane – Buzet – Lupoglav – Pazin – Kanfanar – Pula
- pravac istok – zapad: - središnji poreč – Pazin – Labin

Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku na području Grada Pazina

Prometne građevine:

- Željezničke građevine: pruga Pula – Pazin - Lupoglav
- Cestovne građevine: Istarski "Y" te državne ceste

Građevine pošta i elektroničkih komunikacija:

- Poštanski centar Pazin (postojeći),
- tranzitna centrala Pazin (postojeće),
- međunarodni i magistralni TK kabeli
- radijski koridori
- građevine elektroničke pokretne komunikacije - samostojeći antenski stupovi

Građevine za korištenje voda - vodozahvati veći od 100 l/s:

- Akumulacija Butoniga s vodozahvatom i uređajem za pročišćavanje (postojeće)

Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- Prijenosni dalekovodi 2 x 110 kV, 400 kV (potencijalni)
- TS Pazin (110/35 kV), 110/20 kV (planirani)

Građevine za postupanje s otpadom:

- sabirno mjesto opasnog otpada s jednostavnim postupcima predobrade (radi lakšeg transporta)

Građevine od važnosti za županiju

Građevine društvenih djelatnosti:

- Pazin – Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile i Pazinski kolegij- Klasična gimnazija (postojeće), Učenički dom (novi),
- Veleučilište u Rijeci - odsjek Pazin (nova),
- Etnografski muzej istre u Pazinu,
- Državni arhiv u Pazinu,
- Građevine primarne zdravstvene zaštite: Dom zdravlja s pripadajućim stacionarima i ljekarnama,
- Zavod za javno zdravstvo Pula s ispostavama Poreč, Rovinj, Umag, Labin, Pazin i Buzet,
- Domovi za starije osobe u Puli, Nedeščini, Rovinju, Novigradu, Motovunu, Poreču, Umagu i Buzetu (postojeći) te u Pazinu (novi),
- Društveni centar Veli Jože,
- Školsko - gradska sportska dvorana Pazin (nova),
- Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu.
- Zgrada narodnog sveučilišta Pazin

Građevine sporta i rekreacije: polivalentni sportsko rekreacijski kompleksi površine veće od 2 ha

Građevine za vodoopskrbu: Vodoopskrbni sustav Butoniga sa svim pripadajućim mrežama i uređajima, osim vodocrpilišta

Građevine sustava odvodnje s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

Elektroenergetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- TS Pazin 110/20 kV (postojeća)
- Distribucijski dalekovod 110 kV
- TE Plomin – Pazin (2x110 kV – postojeći)
- Pazin – Butoniga – Buzet (postojeći)

Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- Plinovod radnog tlaka 24-50 bara Rovinj – Žminj – Pazin (novi),
- MRS – Pazin (novi),
- 10.000-12.000 m² za izgradnju plinare za UNP od županijskog značaja, na područjima grada u Gradu Pazinu, u prvoj fazi plinifikacije (novi)

Građevine za postupanje s otpadom - na lokacijama saniranih postojećih odlagališta otpada u Pazinu.

Eksploatacijska polja mineralnih sirovina predviđena ovim Planom (E3) (postojeća i potencijalna)

Mini akumulacije do 1 000 000 m³ kapaciteta u funkciji navodnjavanja poljoprivrednih površina

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA GRADA PAZINA

Prostornim planom uređenja Grada Pazina te njegovim izmjenama i dopunama utvrđene su slijedeće namjene površina:

Tablica 15: Korištenje i namjena površina

NAMJENA	2002.		2009.	
	ha	%	ha	%
Građevno područje naselja	429,80	3,12%	447,08	3,25%
Građevno područje unutar GUP-a (građivi i negrađivi dio)	1190,80	8,68%	372,90	2,72%
Građevno područje za gospodarsku izgradnju – proizvodna i poslovna namjena	30,53	0,22%	46,40	0,34%
Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina	25,04	0,18%	25,04	0,18%
Građevno područje za ugostiteljsko – turističku namjenu te, šport i rekreaciju	3,70	0,03%	6,40	0,05%
Infrastrukturne građevine	0,81	0,01%	0,81	0,01%
Građevno područje za groblja i grobne građevine	8,99	0,07%	9,21	0,07%
Posebna namjena	101,09	0,74%	101,09	0,74%
Šumske površine	5299,38	38,62%	5405,42	39,39%
Vodene površine	126,67	0,92%	126,67	0,92%
Poljodjelske i ostale površine	6506,07	47,41%	7181,83	52,33%
UKUPNO	13722,88	100,00%	13722,88	100,00%

Izvor podataka: PPUG Pazin - ID, 2009.

Građevinska područja naselja

Tablica 16. Površina GPn

izgrađeni dio GP (izvan GUP-a)	215,17 ha
neizgrađeni dio planirano proširenje (izvan GUP-a)	257,94 ha
građivi i negrađivi dio GUP-a	372,90 ha
UKUPNO	846,01 ha

Izvor podataka: PPUG Pazin - ID, 2009.

Površina GPn po stanovniku:	0,10 ha/stanovniku
Izgrađena površina GPn po stanovniku:	0,02 ha/stanovniku
Neizgrađena površina GPn po stanovniku:	0,03 ha/stanovniku
Građivi i negrađivi dio GUP-a po stanovniku:	0,04 ha/stanovniku

Broj stanova

Prema rezultatima popisa stanovništva 2011.godine u Gradu Pazinu je zabilježeno 2.963 kućanstava, tj. ukupno 3.695 stambenih jedinica, od čega su 3.574 za stalno stanovanje.

Tablica 17: Analiza broja stanova

Broj stanova (sve vrste) na 1000 stanovnika (2011.)	Broj nastanjenih stanova* na 1000 stanovnika (2011.)	Broj kućanstava na 1000 nastanjenih stanova (2011.)	Prosječan broj stanovnika prema broju stanova (broj stanovnika/broj stanova za stalno stanovanje) (2011.)
427,8	414,1	829,0	2,4

*kao broj nastanjenih stanova uzet je broj „stanova za stalno stanovanje“

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Tablica 18: Prosječan broj stanova na 1000 stanovnika po naseljima prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2011.

Naselje	Ukupan broj stanova	Broj stanova za stalno stanovanje	Prosječan broj stanovnika prema ukupnom broju stanova	Broj stanova (sve vrste) na 1000 stanovnika	Broj nastanjenih stanova na 1000 stanovnika
Beram	96	95	2,4	412,0	407,7
Bertoši	149	147	2,1	461,3	455,1
Brajkovići	120	116	2,9	339,0	327,7
Butoniga	34	24	2,1	472,2	333,3
Grdoselo	63	54	1,8	529,4	453,8
Heki	191	188	2,4	407,2	400,9
Ježenj	60	60	2,3	431,7	431,7
Kašćerga	102	94	2,5	398,4	367,2
Kršikla	32	24	1,5	666,7	500,0
Lindar	182	161	2,2	451,6	399,5
Lovrin	120	119	2,9	335,2	332,4
Pazin	1987	1948	2,2	453,4	444,5
Trviž	146	142	2,8	356,1	346,3
Vela Traba	94	94	2,4	414,1	414,1
Zabrežani	167	161	2,4	400,5	386,1
Zamask	22	22	2,6	379,3	379,3
Zamaski Dol	26	19	1,9	509,8	372,5
Zarečje	114	103	2,0	390,4	352,7
Grad Pazin*	3717	3583	2,3	430,7	415,2

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., Prvi rezultati

* Napomena: Analiza stanova prema naseljima nije objavljena u rezultatima Popisa stanovništva 2011 do veljače 2014.

Prostorni razmještaj stanova

Broj i građevinska veličina za nove zgrade i dograđene dijelove postojećih zgrada za koje su izdana odobrenja za građenje dani su u sljedećoj tablici za godine 2008-2011 za koje postoje podaci Državnog zavoda za statistiku.

Tablica 19: Gustoća izgrađenih stanova

godina	ukupno			stambene zgrade			nestambene zgrade		
	broj	površina m ²	volumen m ³	broj	površina m ²	volumen m ³	broj	površina m ²	volumen m ³
2008	23	7.743	29.987	19	3.507	11.412	4	4.236	18.575
2009	24	9.074	40.030	14	3.249	9.623	10	5.825	30407
2010	36	13.521	63.530	22	3.912	11.814	14	9.609	51.716
2011	30	8.264	31.156	21	4.316	13.760	9	3.948	17.396

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća Građevinarstvo 2008, 2009, 2010 i 2011

Na području Grada Pazina prosječno je izgrađeno 28 stambenih zgrada godišnje što iznosi: **0,20 stambene zgrade/km²**.

Tablica 20: Gustoća izgrađenih stanova prema sobnosti

godina	broj	sobnost							
		1-sobni	2-sobni	3-sobni	4-sobni	5-sobni	6-sobni	7-sobni	8-sobni
2008	25	4	2	5	10	2	2	0	0
2009	17	0	2	5	6	2	2	0	0
2010	26	1	5	6	8	4	2	0	0
2011	24	0	2	6	9	4	3	0	0

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća Građevinarstvo 2008, 2009, 2010 i 2011

Na području Grada Pazina prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Popisom stanovništva 2001. godine evidentirano je 86 stanova za odmor i rekreaciju, ukupne površine 5.770 m².

Prema podacima Grada Pazina u proteklom razdoblju nisu izdavana **rješenja za stanove za odmor (vikendice)**.

Opremljenost društvenom infrastrukturom (mreže i organiziranost)

Obrazovanje (Struktura obrazovnih ustanova)

Na području Grada Pazina djeluje Dječji vrtić „Olga Ban“ kao Matični vrtić sa sjedištem u Pazinu i sedam područnih vrtića u Cerovlju, Gračišću, Karojbi, Lupoglavu, Motovunu, Sv. Petru u Šumi i Tinjanu. Matični vrtić radi na dvije lokacije - „gornja“ zgrada s vrtićkim i jasličkim programom i "donja" zgrada.

Na području Grada Pazina su:

- Matična osnovna škola „Vladimir Nazor“ u Pazinu,
- Područne osnovne škole u naseljima Kašćerga i Trviž
- Osnovna glazbena škola Pazin
- Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile
- Pazinski kolegij – Klasična gimnazija
- Veleučilište u Rijeci – odsjek Pazin: Stručni studij Poduzetništvo

Tablica 21: Broj učenika u Osnovnoj školi „Vladimir Nazor“ Pazin

Školska godina	Broj upisanih učenika
2006/2007	897
2007/2008	890
2008/2009	834
2009/2010	800
2010/2011	793
2011/2012	770
2012/2013	737
2013/2014	726

Izvor: Osnovna škola Vladimir Nazora, Pazin

Broj upisanih učenika po školskim godinama daje se ukupno za matičnu i područne škole.

Od 2006. do 2013. godine bilježi se stalan pad broja učenika u Osnovnoj školi. U promatranom razdoblju zabilježeno je smanjenje od 171 učenika.

Tablica 22: Broj učenika u srednjoj školi Gimnaziji i strukovnoj školi Jurja Dobrile, Pazin

Školska godina	Broj upisanih učenika
2006/2007	696
2007/2008	731
2008/2009	735
2009/2010	722
2010/2011	760
2011/2012	739
2012/2013	719
2013/2014	722

Izvor: Strukovna škola i gimnazija Jurja Dobrile, Pazin

Uspoređujući broj učenika u Osnovnoj školi s brojem učenika u srednjoj školi od školske godine 2006/2007. do školske godine 2013/2014. bilježimo pozitivan pomak. U promatranom razdoblju najveći broj učenika bio je 2010. godine kada ih je bilo upisano 760, a najmanji 2006. godine sa 696 učenika.

Tablica 23: Broj učenika u Pazinskom kolegiju, Pazin

Školska godina	Broj upisanih učenika
2006/2007	224
2007/2008	216
2008/2009	210
2009/2010	197
2010/2011	173
2011/2012	178
2012/2013	187
2013/2014	187

Izvor: Pazinski kolegij, Pazin

Kod Pazinskog kolegija za potrebe te škole postoji đачki dom.

Veučilište: 161 polaznik (akademska godina 2013/2014)

Dječji vrtić „Olga Ban“: 265 djece (upisanih u 2013. godini)

Broj upisanih učenika u srednje škole na 1000 stanovnika iznosi: 105,2

Broj upisanih učenika u osnovnu školu na 1000 stanovnika iznosi: 84,0

Broj djece obuhvaćene predškolskim odgojem na 1000 stanovnika iznosi: 30,7

Kultura, umjetnost Grada Pazina i sport

Na području Grada Pazina nalaze se:

- Pučko otvoreno učilište
- Muzej Grada Pazina
- Gradska knjižnica Pazin
- Kino dvorana
- Etnografski muzej Istre
- Državni arhiv u Pazinu

Prema evidenciji Gradskih službi, u Gradu Pazinu aktivno djeluje **39** registriranih udruga i **30** sportskih klubova i udruga.

Sportske zgrade:

- Bočarska dvorana Pazin
- Dvorana Pazinskog kolegija

Udruge djeluju u područjima:

- Kultura
- Djeca i mladi
- Zdravstvo i socijalna skrb
- Strukovne udruge
- Udruge proizišle iz Domovinskog rata
- Sportske udruge i klubovi

Kultura i priroda

- Albus – SF&F klub
- Art Centar Pazin
- Društvo likovnih stvaratelja Pazina
- Folklorno društvo „Pazin“
- Hrvatsko katoličko mladenačko društvo „Seljačka sloga“ Trviž
- Jules Verne Klub
- Katedra čakavskog sabora za povijest Istre
- Limena glazba Pazin
- Matica hrvatska Pazin
- PUT – društvo za komuniciranje ambijenta
- Roženice – mješoviti pjevački zbor
- Udruga građana Heki
- Huhober – izviđački odred
- Speleološko društvo „Istra“ Pazin
- Zajednica Talijana Pazin
- Katoličko društvo prosvjetnih djelatnika Istre mons. Antuna Heka
- Planinarsko društvo Pazinka Pazin
- Udruga 5R Pazin

Zdravstvo i socijalna skrb

- Caritas biskupije Porečko-Pulske
- Društvo tjelesnih invalida Pazin
- Gradsko društvo Crvenog križa Pazin
- Klub liječenih alkoholičara Pazin
- Udruga anifašističkih boraca i antifašista Hrvatske
- Udruga Sv. Vinka Paulskog, Konferencija Jurja Dobrile
- Gradska udruga umirovljenika Pazin
- Društvo Josip Broz Tito
- Dijabetička udruga IŽ – podružnica Pazin
- Društvo Crvenog križa Istarske županije
- Sindikat umirovljenika Hrvatske – podružnica Pazin

Djeca i mladi, obrazovanje

- Društvo „Naša djeca“ Pazin
- Veliki mali čovjek
- Radio klub Pazin
- Klub mladih Pazin

Strukovne udruge

- Klub uzgajivača njemačkih ovčara „Istra“
- Udruga geodeta Istarske županije
- Udruga pčelara „Lipa“
- Poljoprivredna udruga „Agropadova“

Udruge proizišle iz domovinskog rata + ostalo

- Udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata Pazinštine
- Hrvatski časnički zbor grada Pazina

Sport

- Biciklistički klub „Puris-Kamen“
- Biciklistički klub „MTB Istra – Pazin“
- Sportsko penjački klub „Hiperaktiv“
- Ženski odbojkaški klub „Pazin“
- „Istra“ Racing Team
- Sportski pločkarski klub „Pazin“
- Boćarski klub „Istracommerce“
- Boćarski klub „Kamen-Pazin“
- Boćarski klub „Pazin“
- Boćarski klub „Usluga“ Pazin
- Boćarski savez Grada Pazina
- Budokai klub „Kick“
- Hrvatsko sportsko društvo Trviž
- Istarski planinarski savez
- Karate klub „Pazin“
- Košarkaški klub „Puris“
- Kuglaški klub „Pazin“
- Lovačka udruga „Vepar“
- Nogometni klub „Pazinka“
- Nogometni klub „Pazin veterani“
- Nogometno središte Pazin
- Nogometni klub „Ruhci“
- Rukometni klub „Pazin“
- Savez sportova Grada Pazina
- Sportsko društvo „Lindar“
- Sportsko društvo „Trickeri“
- Planinarsko društvo „Pazinka“
- Sportsko ribolovno društvo „Pazinčica“
- Streljačko društvo „Pazin“
- Teniski klub „Pazin“
- Auto klub Pazin
- Automoto klub „No limits“ Istra
-

Izvor: Službeni portal Grada Pazina, Popis udruga

U centralnom naselju Pazin nalazi se:

- Dom zdravlja s hitnom medicinskom pomoći, stacionarom i stomatološkom službom
- Ambulanta opće obiteljske medicine s fizioterapijom, ginekološkom ambulantom, medicinom rada, med.-biokemijskim laboratorijem, patronažom i školskom ambulantom
- Zavod za javno zdravstvo – higijensko epidemiološka služba.

Na području Grada Pazina nalaze se:

Ambulanta primarne zdravstvene zaštite	6
Ginekološka ordinacija	1
Stomatološke ordinacije	5
Pedijatar	1
Dom zdravlja	1
Hitna medicina	1
Medicina rada	1
Laboratorij	1
Ljekarna	2
Broj stacionarnih postelja	27
Socijalna skrb	
Centar za socijalnu skrb	1
Sudstvo	
Općinski Sud	1
Trgovački Sud Rijeka-stalna služba u Pazinu	1
Prekršajni Sud	1
Odvjetništva	
Općinsko Državno odvjetništvo	1
Privatni odvjetnici/odvjetnička društva/javni bilježnici	10

2. SUSTAV NASELJA

2.1. Struktura naselja

Razmještaj i tipologija naselja

Pazin je središnje naselje na području Grada Pazina i županijsko središte Istarske županije.

Prema podacima iz PPUG-a Pazina, svako naselje ima zasebnu unutrašnju matricu građenja, svojstvenu kraju poljodjelske "sive", odnosno "crvene" Istre. Ta matrica nije unaprijed zadana nekim planskim geometrijama, nego se povodi za potrebama malih seoskih tradicijskih gospodarstava. Smještaj naselja i njihovih dijelova rezultat je djelovanja reljefa, položenih putova i zahtjeva nekadašnje tradicijske poljodjelske proizvodnje. U novije vrijeme pod utjecajem gradova stanovnici mijenjaju način života i time i svoje prioritete podređuju urbanim vrijednostima. Izgradnja zaselaka zamjenjuje se izgradnjom na većim površinama u blizini jačih prometnica.

Središnje naselje je Pazin. Ujedno to je i jedino naselje sa svim obilježjima grada.

Većina naselja smještena je u blizini državnih cesta i nerazvrstanih cesta većeg značaja pa se otprilike po sredini stvaraju veći potezi građevnog područja. Osobito je to izraženo duž cesta Karojba – Pazin i nešto manje u smjeru Pazin – Žminj – Vodnjan. Na taj način je južni dio urbaniziraniji, dok je sjeverni dio šumovitiji i manje naseljen.

S obzirom na reljefna obilježja prostor Grada Pazina možemo podijeliti na dva različita područja: krška zaravan u južnom i brdovito područje u sjevernom dijelu. Južni dio je više naseljen (veća gustoća stanovanja i prometnica), a šuma je daleko manje nego u sjevernom dijelu.

Najveće naselje na području Grada Pazina je Pazin s oko 50,8% stanovnika. Slijede naselja Heki, Zabrežani i Trviž.

Prema Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008.-2012. (NN 61/2013) grad Pazin je svrstan u Regionalno središte. Prostornim planom Istarske županije definirana su naselja I ranga – ostala manja lokana središta od kojih se na području Grada Pazina nalazi Trviž te naselja nultog ranga – potencijalna manja lokalna središta: Beram, Lindar, Kašćerga i Zabrežani, koja imaju najniži stupanj integracije prostora.

Najveća koncentracija naseljenosti, a s tim u vezi i raznolikih namjena (pretežito gospodarske, poslovne i javne) je na području GUP-a grada Pazina, odnosno u statističkom naselju Pazin i dijelu naselja Lovrin i Bertoši.

Tablica 24: Tipologija naselja

Naselje	Broj stanovnika	Tip naselja
Beram	234	ruralno i prijelazno
Bertoši	325	ruralno i prijelazno
Brajkovići	353	ruralno i prijelazno
Butoniga	74	ruralno i prijelazno
Grdoselo	119	ruralno i prijelazno
Heki	469	ruralno i prijelazno
Ježenj	141	ruralno i prijelazno
Kašćerga	256	ruralno i prijelazno
Kršikla	48	ruralno i prijelazno
Lindar	402	ruralno i prijelazno
Lovrin	364	ruralno i prijelazno
Pazin	4386	urbano
Trviž	409	ruralno i prijelazno
Vela Traba	227	ruralno i prijelazno
Zabrežani	426	ruralno i prijelazno
Zamask	58	ruralno i prijelazno
Zamaski Dol	51	ruralno i prijelazno
Zarečje	296	ruralno i prijelazno
Ukupno	8638	

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., tipologija prema: Model diferencijacije urbanih, ruralnih i prijelaznih naselja u Republici Hrvatskoj, Metodološke upute 67, DZS, Zagreb, 2011.

Tablica 25: Udio broja stanovnika u pojedinom tipu naselja u ukupnom broju stanovnika

Tip naselja	Broj naselja	% u ukupnom broju naselja	Broj stanovnika 2011.	Udio broja stanovnika (%)
urbano	1	5,5	4386	50,8
ruralno i prijelazno	17	94,5	4252	49,2
bez stanovnika	0	0	0	0,0
Ukupno	18	100,0	8638	100,0

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, rezultati popisa stanovništva 2011

Gustoća naselja

Na području Grada Pazina je 18 naselja na ukupno 137,23 km², odnosno gustoća naselja (broj naselja/1000 km²) iznosi: 131,2.

Gustoća naseljenosti

Gustoća naseljenosti (opća) iznosi: **62,9** stanovnika/km²

Gustoća naseljenosti centralnog naselja Pazin iznosi: **288,7** stanovnika/km².

Gustoća naseljenosti GP naselja iznosi: **10,2** stanovnika/ha
(površina GP naselja iznosi: 846,01 ha)

Gustoća naseljenosti izgrađenog dijela GP naselja iznosi: **14,69** stanovnika/ha (površina izgrađenog dijela GP naselja (izvan GUP-a) iznosi: 215,17 ha, a površina gradivog i negradivog dijela GUP-a iznosi: 372,90 ha).

Ruralna gustoća stanovništva

Na području Grada Pazina prema Popisu poljoprivrede (DZS, 2003.), poljoprivredna domaćinstva obrađuju ukupno **1641,97 ha** poljoprivrednog zemljišta (oranica i vrtova, povrtnjaka, livada, pašnjaka, voćnjaka i rasadnika) dok se **745,68 ha** poljoprivrednog zemljišta ne obrađuje. To bi značilo u odnosu na broj poljoprivrednog stanovništva:

- **211,4** st/km² korištenog poljoprivrednog zemljišta
- **465,3** st/km² nekorištenog poljoprivrednog zemljišta

2.2. Sustav središnjih naselja prema veličini i funkciji na lokalnoj razini

Veličina i funkcionalnost naselja

Središnje naselje s potpunim brojem središnjih funkcija

Pazin je središnje naselje i središte Grada Pazina. Postojeća mreža društvenih djelatnosti smještena je samo u središnjem naselju Pazin.

U Prostornom planu (bivše) Općine Pazin naselja su svrstana u hijerarhijskoj mreži u tri grupe naselja: općinski centar (Pazin), lokalna središnja naselja (ne postoje na području današnjeg područja grada) te pomoćna središnja naselja (Trviž). **Pazin je županijsko sjedište, a samim tim regionalno (manje razvojno) središte.**

Naselja s nepotpunim brojem središnjih funkcija

U pravom smislu takvih naselja nema u Gradu Pazinu. Naselja Kašćerga i Trviž od središnjih funkcija imaju područnu osnovnu školu, ali to ipak nije dovoljno da ih se svrsta u naselja s nepotpunim brojem središnjih funkcija. Očekuje se da ta naselja tijekom vremena razviju još poneku središnju funkciju.

Naselja bez središnjih funkcija

Sva ostala naselja (osim Pazina) su naselja bez središnjih funkcija. Iako se teoretski trgovina smatra središnjom funkcijom, ona danas (s obzirom na raširenost) gotovo gubi to svojstvo u smislu razlikovne važnosti.

Tablica 26: Broj i udio naselja prema veličini

Naselja prema veličini	Broj naselja	%
naselja s više od 1000 stanovnika	1	5,5
naselja 500-1000 stanovnika	0	0
naselja 200-500 stanovnika	11	61,1
naselja do 200 stanovnika	6	33,3
naselja bez stanovnika	0	0
Ukupno	18	100,0

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Ukupna površina izdvojenih površina za razvoj izvan naselja prema PPUG Pazin - ID iznosi: **75,4 ha**.

Tablica 27: Struktura površine IGPn

GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	površina (ha)
proizvodna	42,1972
površine za iskorištavanje mineralnih sirovina	25,0433
poslovna namjena	1,7733
ugostiteljsko turistička namjena	2,4298
športsko - rekreacijska namjena	3,9702
UKUPNO	75,4

Izvor podataka: PPUG Pazin 2009.

3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

3.1. Proizvodnja, trgovina i obrti

Prema podacima FINA-e u 2013. godini na području Grada Pazina ukupno je bilo **262 aktivnih tvrtki**, od kojih su najveći broj zaposlenih imali: KAMEN d.d. – 400 zaposlenih, Puris d.d. u stečaju – 173 zaposlena, Vladimir Gortan d.d. - 86 zaposlenih i Usluga d.o.o. – 72 zaposlena.

Prema podacima Ministarstva obrta i poduzetništva (obrti registar) na području Grada Pazina prijavljen je **371 obrt**, među kojim prevladavaju građevinske djelatnosti sa zastupljenošću oko 30%, zatim uslužne djelatnosti s približno 20%, a slijede ih: proizvodne, prerađivačke i tiskarske usluge, usluge prijevoza, trgovina, s približno 10% te ugostiteljstvo, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo sa manje od 10% udjela u ukupnom broju obrta.

3.2. Turizam

Postojeći turistički kapaciteti na području Grada Pazina (prema podacima Turističke zajednice 2013. godine) iznose **298 postelja** u privatnom smještaju i **54** u Hotelu „Lovac“.

Prema podacima PPUG-a ID 2009. na području Grada Pazina planirano je 2,4 ha površine za ugostiteljsko-turističku namjenu te 4 ha za športsko-rekreacijsku namjenu. U turističkim namjenama (T) unutar GUP-a (na ukupnoj površini od 3,5 ha) planirano je 350 postelja, te dodatnih 30 u planiranom hostelu na mjestu nekadašnje vojarnje (unutar GUP-a). U povijesnim jezgrama naselja Trviž, Beram i Lindar planirana je izgradnja manjih hotela (do 80 postelja), odnosno ukupno 240 postelja. Dodatni broj postelja (oko 200) moguće je ostvariti u manjim hotelima unutar građevinskog područja naselja, na područjima za kojima je predviđena izrada UPU-a. Na ovaj način pretpostavlja se da će na području Grada Pazina biti ostvareno oko 1200 postelja.

Izmjenama i dopunama PPUG-a koje su u tijeku planirana je ugostiteljsko turistička namjena (kroz turističke punktove i ugostiteljsko-turističku namjenu u naselju) na lokalitetima: Bravari, Glavanovići, Brestovica, Ravne, Vrh Drazēja, Matunčići, Heki, Ježenj, Bakši, Trviž, Kaščergani, Bani, Dušani i Grubiši. Postojeći vojni poligon Lindar više nije od važnosti za obranu RH, stoga se na tom području planira polivalentni sportsko rekreacijski centar s oznakom RP od važnosti za Grad Pazin i Istarsku županiju. Na području vojnog poligona Lindar planirana je gradnja hotela maksimalnog kapaciteta 150 ležaja, te mogućnost uređenja golf vježbališta.

Dolasci i noćenja turista prema vrstama objekata**Tablica 28: Broj turista prema površini**

GODINA	BROJ TURISTA		broj turista/km ²
	privatni smještaj	hotel	
2006.	905	2305	23,39
2007.	1289	2765	29,54
2008.	1547	3073	33,67
2009.	1964	2797	34,69
2010.	2285	2755	36,73
2011.	2132	2441	33,32
2012.	2837	2247	37,05
2013.	2908	2606	40,18

Izvor: Turistička zajednica Grada Pazina

Tablica 29: Broj noćenja

GODINA	BROJ NOĆENJA	
	privatni smještaj	hotel
2006.	3812	3601
2007.	6159	4667
2008.	8039	5790
2009.	9539	5036
2010.	13159	5457
2011.	11361	4983
2012.	17525	4531
2013.	18824	5542

Izvor: Turistička zajednica Grada Pazina

Broj postelja

Na području Grada Pazina nalazi se: Hotel Lovac s 54 postelje u 27 soba.

Slijede kapaciteti u kućanstvima (sobe, apartmani, kuće za odmor) gdje je stalni porast ostvarenih noćenja.

Tablica 30: Broj postelja

GODINA	broj postelja u privatnom smještaju	broj postelja u hotelima	broj postelja u kampovima	ukupan broj postelja na 1000 stanovnika*	ukupan broj postelja/km ²
2006.	105	54	0	18,41	1,16
2007.	140	54	0	22,46	1,41
2008.	144	54	0	22,92	1,44
2009.	178	54	0	26,86	1,69
2010.	196	54	0	28,94	1,82
2011.	246	54	0	34,73	2,19
2012.	330	54	0	44,45	2,80
2013.	298	54	0	40,75	2,57

* broj stanovnika (8.638) uzet je prema popisu stanovništva 2011. godine (DZS)

Izvor: Turistička zajednica Grada Pazina, DZS, rezultati popisa stanovništva 2011.

Tablica 31: Naselja prema broju postelja

	Naselje	Broj stanovnika	broj postelja 2011.
		2011	
1	Beram	234	21
2	Bertoši	325	0
3	Brajkovići	353	23
4	Butoniga	77	0
5	Grdoselo	119	0
6	Heki	469	25
7	Ježenj	141	55
8	Kaščerga	256	0
9	Kršikla	48	7
10	Lindar	402	34
11	Lovrin	364	22
12	Pazin	4.386	37
13	Trviž	409	0
14	Vela traba	227	13
15	Zabrežani	426	65
16	Zamask	58	6
17	Zamaski Dol	51	6
18	Zarečje	296	16
	Pazin - hotel		54
	Ukupno	8.638	384

Izvor podataka: Grad Pazin, Turistička zajednica, Popis stanovništva 2011.

Osnovni smještajni kapaciteti prema broju postelja

Broj osnovnih smještajnih kapaciteta na području Grada Pazina za 2013. godinu iznosi 54 postelja.

Komplementarni smještajni kapaciteti prema broju postelja/stanova

Broj komplementarnih smještajnih kapaciteta na području Grada Pazina za 2013. godinu iznosi 298 postelja.

1.4. Ostalo

Na području Grada Pazina nema proizvodnih pogona električne energije, kao ni obnovljivih izvora energije (OIE).

Na području Grada Pazina nema evidentiranih izvorišta javne vodoopskrbe.

Na području Grada Pazina nema evidentiranih ribnjaka (ribogojilišta).

4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM

4.1. Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Područjem Grada Pazina prolaze:

- a) **Autoceste**
A8 čvorište Kanfanar (A9) – Pazin – Lupoglav – čvorište Matulji (A7) **13,4 km**
- b) **Državne ceste**
- **DC48** Baderna (D21) – Pazin – čvor Rogovići (A8) **8,4 km**
 - **DC64** Pazin (D48) – Podpićan – Vozilići (D66)) **7,8 km**
 - **DC64*** Planirana nova trasa ceste D64 **6,2 km***
- *nije uključena u ukupnu duljinu cesta*
- c) **Nerazvrstane ceste**
 Preuzete ceste prema Zakonu o cestama (Odluka o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti nerazvrstane u javne ceste): **83,6 km**
 Ostale asfaltirane ceste: **104,7 km**
 Neasfaltirane ceste: **40,3 km**

Tablica 32: Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

skupina razvrstanih cesta	duljina na prostoru Općine (km)	udio	cestovna gustoća (duljina cesta/površina Grada)
AC	13,4	5,19%	0,10
DC	16,2	6,27%	0,12
nerazvrstane ceste	228,6	88,54%	1,67
UKUPNO	258,2	100,00%	1,88

Izvor: Broj ceste preuzet je iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 66/13), a podaci o dužinama izračunati su prema PPUG-u

Autobusni kolodvor nalazi se u Pazinu.

Kamionski kolodvor ne postoji u Pazinu. Poželjno bi ga bilo smjestiti u sklopu radnoga predjela uz planirani ranžirni kolodvor, na lokaciji Jelenčići (uz staru željezničku stanicu).

Autoceste zadovoljavaju tehničke i sigurnosne kriterije.

Željeznički promet

Područjem Grada Pazina prolazi jednokolosječna željeznička pruga od značaja za regionalni promet R 101 (I 102) (Podgorje) – Državna granica – Buzet – Pazin - Pula. Željeznički kolodvor nalazi se samo na području Grada Pazina, u neposrednoj blizini autobusnog kolodvora. Duljina pruge na području Grada Pazina iznosi **12,5 km**.

4.2. Infrastruktura elektroničkih komunikacija

Na području Grada Pazina postoji samo jedan poštanski ured i to u gradu Pazinu.

Broj baznih stanica, odnosno osnovnih postaja (OP)	5
Broj telefonskih linija	1655 (T-COM)
Broj ISDN (BRA + PRA) telefonskih linija	199 (T-COM)
Operateri mobilnih telefonskih pretplatnika:	T-COM, VIP, TELE 2, TOMATO
Broj pretplatnika mobilne telefonije	2404 (T-COM)
Broj Internet priključaka	952 (T-COM)
Broj domaćinstava s pristupom internetu	nema podataka

4.3. Opskrba energijom i plinom

Opskrba električnom energijom

Područje Grada Pazina opskrbljuje HEP, DP „Elektroistra“ Pula, Pogon Pazin.

Tablica 33: Opskrba električnom energijom

broj TS (prema snazi)			duljina vodova prema vrsti u km								
			Vodovi 110 kV (km)	Vodovi 35 kV (km)		Vodovi 10 kV (km)		Mreža 0,4 kV (km)			
160	250	630	DV	DV	KB	DV	KB	ZM-gola	ZM-izolirana	KB	
31	29	33	23,7	23,90	8,10	81,50	19,20	2,50	81,20	128,80	
93			23,7	32,00		100,70		212,50			

ačjenje kratica: DV – dalekovod, KB – kabel, ZM – zračna mreža

Izvor: HEP, „Elektroistra“ Pula, Pogon Pazin

Na području Grada Pazina postoje i dvije TS 35/10 kV (20 kV) (Pazin i Pazinka) i jedna TS 110/35 kV (20 kV) (Pazin).

Tablica 34: Potrošnja električne energije

	prosječna potrošnja (kWh/godina)	prosječna potrošnja po stanovniku* (kWh/stanovniku godišnje)
kućanstva	3.800	1.652
gospodarstvo	33.000	
UKUPNO	36.800	

* izračunato na temelju prosječne veličine kućanstva od 2,3 stanovnika

Izvor: HEP, „Elektroistra“ Pula, Pogon Pazin

Plinoopskrba

Područjem Grada Pazina planira se transport plina (kao magistralni i lokalni plinovod te mjerno redukcijska stanica).

4.4. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

Opskrba pitkom vodom

Površina Grada Pazina je vodonosno područje. U sjevernom dijelu nalazi se retencija za vodoopskrbu – Butoniga, koja je od značenja za cijelu Istarsku županiju. Na području Grada Pazina nalazi se 12 vodosprema različitih kapaciteta i crpna stanica Pazin od ostalih uređaja.

Na području Grada Pazina ima mnogo izvorišta vode (cca 70) od kojih su još u redovitoj upotrebi kaptirani izvori:

- područje Zamaskog dola: Lužer, Pavletići, Rumini, Korona, Pekasi, Toncinići, Trloni, Petohlebi.

Intenzivnije se koriste i kaptirani izvori:

- izvorišta vode Cesari, Gržani, Petehi, Ukotići, Grdoselo, Kaščerga.

Na području Grada Pazina je do svih naselja, osim do Zamaskog dola, izgrađena vodovodna mreža. Područjem Grada Pazina prolaze magistralni cjevovod iz sustava Butoniga i magistralni vodoopskrbni cjevovod županijskog značenja.

Duljinu primarne i sekundarne mreže na administrativnom području Grada Pazina nije moguće odrediti bez preciznog mjerenja na terenu ili GPS mjerenjem, budući da je vodovodni sustav jedinstvena cjelina koja pokriva područje bivše Općine Pazin.

Popis vodosprema na području Grada:

Rbr.	LOKACIJA	KAPACITET m ³
1.	Ruhci	500
2.	Ladavci	3500
3.	Mt. Blaž	2000
4.	St. Pazin	1300
5.	Drazej	250
6.	Pazinka	2000
7.	Velanov brijeg	600
8.	Frki	100
9.	Piloščak	100
10.	Trviž (nije u funkciji)	600
11.	Mt. Blaž (nije u funkciji)	150
12.	Drazej (nije u funkciji)	2000

Tablica 35: Broj priključaka na javnu mrežu u 2013. Godini

	broj priključaka	udio
gospodarstvo	480	15,74%
kućanstva	2.567	84,16%
vikendaši	3	0,10%
UKUPNO	3.050	100,00%

Izvor: IVB, Pogon Pazin

Broj i udio priključaka na vlastiti izvor nema podataka

Tablica 36: Potrošnja vode

Udio potrošnje vode prema djelatnostima u m³ u 2013. Godini

	m ³	udio	m ³ /stanovniku*
gospodarstvo	172.269	20,03%	20
kućanstva	687.286	79,93%	80
vikendaši	330	0,04%	0
UKUPNO	859.885	100,00%	100

* broj stanovnika (8.638) uzet je prema rezultatima popisa stanovništva 2011. godine (DZS)
Izvor: IVB, Pogon Pazin

Odvodnja otpadnih voda

Za područje naselja Pazin (unutar obuhvata GUP-a) izrađen je razdjelni sustav odvodnje kojim se otpadne vode iz naselja unutar obuhvata GUP-a odvođe zasebno na pročištač otpadnih voda kapaciteta I. faza **7000 ES** (II. faza 14000 ES).

Duljina izgrađene mreže iznosi: **37 km**.

U naseljima koja nemaju izgrađen sustav odvodnje, odvodnja je danas riješena izgradnjom septičkih jama.

Na području Grada Pazina postoje vlastiti mini uređaji za pročišćavanje otpadnih voda (kod stambenih objekata).

Odvodnja oborinskih voda

Na području grada Pazina, odvodnja oborinskih voda zbrinjava se odvojenim sustavom koji se putem pročištača-separatora upušta u oborinski vodotok Pazinčice.

4.5. Gospodarenje otpadom

Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada provodi komunalno poduzeće „Usluga“ d.o.o. Pazin.

Službeno odlagalište komunalnog otpada Grada Pazina je Privremena sanitarna deponija Jelenčići **površine 1,4 ha**.

Prostornim planom Istarske županije planiran je Županijski centar za gospodarenje otpadom „Kaštjun“ (izvan Grada Pazina). Postojeća deponija komunalnog otpada u Gradu Pazinu planirana je za preuređenje u transfer-stanicu (građevinu u kojoj se komunalni otpad mehanički obrađuje za transport do središnjeg centra za gospodarenje otpadom). Do prerastanja u transfer-stanicu postojeća deponija komunalnog otpada će se koristiti kao deponija komunalnog otpada sukladno važećim propisima.

Prema Planu gospodarenja otpadom do 2015. godine postaviti će se 23 „zelena otoka“ za selektivno prikupljanje otpada. Do sada je postavljeno 14 „zelenih otoka“ na području grada i okolice. Određene su pozicije za još tri „zelena otoka“ u gradu i to u ulici Saše Šantela, u ulici Julesa Vernea (na mjestu nekadašnjeg otpada) i na Rijavcu. Odvojeno se prikuplja staklo, papir, PVC i ALU ambalaža. Sav prikupljeni otpad odvozi se u poduzeće METIS d.o.o. koji je koncesionar za sakupljanje otpada za područje Istarske županije.

Izrađene studije:

- Idejni projekt privremene sanitarne deponije Jelenčići
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pazina do 2015. godine

Broj saniranih neuređenih odlagališta je 5 dok je površina nepoznata.

Na području Grada Pazina nema odlagališta opasnog otpada.

5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

5.1. Korištenje prirodnih resursa

Poljoprivreda

Na području Grada Pazina već nekoliko desetljeća razvoj poljodjelstva je u stagnaciji ili opadanju. Glavni uzrok je napuštanje obradivih površina bilo zbog odlaska mladih ljudi u veće gradove i mjesta, bilo zbog toga što se smanjilo zanimanje za poljoprivrednu proizvodnju. Većina zaposlenog stanovništva u industriji i drugim djelatnostima bavi se i poljoprivredom kao dopunskom djelatnošću. Osnovno obilježje poljodjelskih gospodarstava je usitnjenost posjeda i njihova rascjepkanost. Na području Grada Pazina relativno je zastupljena vinogradarska, voćarska, ratarska i povrćarska proizvodnja. U vinogradarstvu se posljednjih godina nastoji postići napredak sadnjom plemenitih sorta grožđa i proizvodnjom vrsnih vina, pa ta grana ima dobru perspektivu u budućnosti.

Prema Popisu poljoprivrede, na dan 1. lipnja 2003. godine, površina korištenog poljoprivrednog i ostalog zemljišta, po kategorijama, prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 37: Korištenje poljoprivrednog i ostalog zemljišta (ha)

UKUPNO	ORANICE, VRTOVI I POVRTNJAC I	LIVADE	PAŠNJACI	VOĆNJAC I	VINOGRAD I	OSTALO	OD TOGA NEOBRAĐEN O	OD TOGA ŠUME
1.641,97	809,26	501,61	167,76	45,28	117,73	3.821,17	745,68	1.962,28

Izvor podataka: DZS, Popis poljoprivrede 2003.

12% ukupne površine zauzimaju obradive poljoprivredne površine. Prema PPUO – ID poljodjelske površine zauzimaju više od 50% površine iz čega proizlazi da je veći dio neobrađen.

Šumarstvo

Prema podacima iz PPUG Pazina postoji ukupno 6445,9 ha šumskih površina od čega (prema podacima nadležne šumarije) državne šume zauzimaju 16,1%.

Tablica 38: Udio površina šuma po namjeni

NAMJENA	POVRŠINA (ha)	UDIO
gospodarske privatne šume	5405,4239	83,9%
gospodarske državne šume	1040,4841	16,1%
UKUPNO	6445,908	100,0%

Izvor podataka: PPUG Pazin - ID 2009.

Vodne građevine

Sjeverni dio Grada Pazina isprepleten je manjim i većim vodotocima. Najveći vodotok je Pazinčica (Fojba, Pazinski potok) koji ponire u Pazinsku jamu. Na području Grada Pazina nalaze se u cijelosti ili djelomično sljedeći veći vodotoci:

- Sliv Mirne, podsliv Butonige: Oteretni kanal Botonega, Desni obodni kanal Botonega, Lijevi obodni kanal Botonega te vodotoci Zamask, Sveti Cirijak, Pormerišće, Podbaređine, Plasina, Tominov krug, Draga, Bujica Botonega, Uvruji, Čerešnjevica, Podumole, Grdoselski potok, Grimalda, Omošćica, Vlaka, Podmlake, Ivankovica, Dagert.
- Sliv Pazinskog potoka: Pazinski potok, Valiči (Šaltarija), Mećari (Buraj), Dražej, Brestovica, Dubravica, Priseka, Dubovljak, Veli, Ferneša, Šegari, Podlovenac.
- Sliv bujice Čipri: Čipri, Beramski potok, Slapac, Vrtoševica, Ladavci, Šipraki.
- Sliv ponornice Brestovac: Brestovac, Čiže, Marganjica.

U slivu Mirne, podsliv vodotoka Botonega izgrađena je višenamjenska akumulacija Butoniga i retencija Jukani sljedećih osnovnih karakteristika:

Tablica 39: Akumulacije i retencije

	Akumulacija Butoniga	Retencija Jukani
Red voda	1.	2.
Namjena	Zaštita od poplava, vodoopskrba, navodnjavanje	zadržavanje nanosa
Vrsta brane	nasuta	nasuta
Građevinska visina brane	22,70 m	7,00 m
Dužina brane	590 m	307 m
Kota krune brane	44,70 mnm	44,50 mnm
Kota preljeva	41,00 mnm	43,30 / 42,08 mnm*
Volumen ak/ret za kotu normalnog uspora	19,7 x 106 m ³	165 / 50x103 m ³ *
Površina ak/ret za kotu normalnog uspora	2,87 km ²	11,0 / 4,2 hm*
Kapacitet preljeva	83,00 m ³ /s	149,00 m ³ /s
Kapacitet temeljnog ispusta	93,00 m ³ /s	0

* Prva brojka u razlomku odnosi se na projektirano stanje, a druga na stvarno stanje nakon intervencije 2000. godine

Poplave izazvane nedovoljnim kapacitetom poniranja javljaju se u prostoru Pazinskog potoka neposredno uz ponor.

Istraživanje i vađenje mineralnih sirovina

Prirodni kamen jedina je mineralna sirovina koja se vadi i gospodarski koristi na području Grada Pazina. Najveći aktivni kamenolom je kamenolom Podberam (asfaltna baza) u području obuhvata GUP-a grada Pazina. Petnaest je neaktivnih (zatvorenih) kamenoloma i to u naseljima: Lindar (3), Pazin (2), Vela Traba (1), Brajkovići (2), Trviž (4) i Kaščerga (3).

Ukupna površina eksploatacijskog polja Podberam iznosi: **24,65 ha**.

5.2. Zaštita i korištenje posebno vrijednih prostora

Na području Grada nalaze se slijedeća zaštićena područja, područja europske ekološke mreže NATURA 2000.

Tablica 40: Zaštićena područja

Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja	Površina na području grada (ha)	Udio u površini Grada (%)	ha/100 stanovnika
Značajni krajobraz	Pazinski ponor	1964.	7,23	0,001%	0,08
Spomenik parkovne arhitekture-pojedinačno stablo	Čempres - Kaščerga	1972.	točkasti lokalitet		
UKUPNO			7,23	0,001%	0,08

vor: Državni zavod za zaštitu prirode, Državni zavod za statistiku

Tablica 41: Područja ekološke mreže Natura 2000 - Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)

r.br.	Naziv područja	Oznaka	Površina* (ha)	Udio u površini Grada (%)	ha/100 stanovnika
1	Mirna i šire područje Butonege	HR2000619	208		
2	Vela Traba	HR2001322	538		
3	Pazinština	HR2001365	1735		
4	Pazinski potok	HR2001386	68		
5	Grdoselski potok	HR2001396	2		
			2551	0,19%	29,53

* površina područja na području Grada

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, Državni zavod za statistiku

Lokve

U Europi i RH uočena je ugroženost vlažnih staništa (u koja spadaju i lokve) te su one pod zaštitom. Hrvatski državni Sabor donio je 1999. godine „Strategiju i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Hrvatske“ u kojoj se kao prioritet za zaštitu posebno navode krški i močvarni ekosustavi.

Procjenjuje se da u Istri ima oko 2000 lokava, od kojih se neke nalaze i na području Grada Pazina.

5.3. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Prema podacima nadležnog konzervatorskog odjela Ministarstva kulture na području Grada Pazina nalaze se:

Tablica 42: Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
N-6	Beram	Crkva sv. Marije na Škriljanah	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-858	Beram	Crkva sv. Marije na Škriljinah	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-2431	Beram	Crkva sv. Martina	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-3960	Beram	Kameni reljef sv. Martin i prosjak	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-0046-1962.	Beram	Kulturno - povijesna cjelina Berma	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
Z-856	Butoniga	Crkva sv. Križa	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-594	Lindar	Crkva sv. Katarine	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-0050-1963.	Lindar	Kulturno - povijesna cjelina Lindar	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
RRI-12	Pazin	29 zvona iz Muzeja grada Pazina	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-2889	Pazin	Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Državnog arhiva u Pazinu	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-359	Pazin	Crkva sv. Nikole	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-2	Pazin	Četiri zvona iz Muzeja grada Pazina	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-5189	Pazin	Etnografski muzej Istre - muzejska građa	Pokretno kulturno dobro - muzejska građa
Z-2437	Pazin	Kaštel	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5305	Pazin	Kompleks franjevačkog samostana s crkvom Pohođenja Blažene Djevice Marije	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5418	Pazin	Kulturno-povijesna cjelina grada Pazina	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
Z-4297	Pazin	Muzej grada Pazina - muzejska građa	Pokretno kulturno dobro - muzejska građa
Z-3980	Pazin	Orgulje u crkvi sv. Nikole	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-53	Pazin	Sakralni inventar crkve sv. Nikole	Pokretno kulturno dobro - zbirka
R-51	Pazin	Sakralni inventar Franjevačke crkve Blažene Djevice Marije	Pokretno kulturno dobro - zbirka
RRI-0051-1963.	Trviž	Kulturno-povijesna cjelina naselja Trviž	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
Z-4487	Zarečje	Skulptura "Sv. Antuna Opata"	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-0060-1964.	Zarečje	Stupa na Pazinskom potoku	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture

Tablica 43: Broj i udio zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

Kategorija	Naziv područja	Broj	Udio (%)
Zaštićena kulturna dobra	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	9	39,1%
	Nepokretno kulturno dobro - kulturno-povijesna cjelina	4	17,4%
	Pokretno kulturno dobro	10	43,5%
UKUPNO		23	100,0%

Izvor: Ministarstvo kulture

Obnovljena kulturna dobra

Od 2006. godine sredstvima Ministarstva kulture RH obnovljena su sljedeća kulturna dobra na području Grada Pazina:

1. Kaštel, Pazin
2. Crkva Sv. Nikole, Pazin (restauracija oltarnih slika),
3. Crkva Sv. Marije na Škriljinah, Beram
4. Crkva Sv. Petra i Pavla, Trviž
5. Ostaci palače Rapicio u Kulturno-povijesnoj cjelini grada Pazina – obnova u tijeku (odobren trogodišnji program MKRH 2013-2015).

Ugrožena kulturna dobra

Na području Grada Pazina, u ugrožena kulturna dobra spada najstariji dio starogradske jezgre u neposrednoj blizini Kaštela.

Za potrebe izrade PPUG-a Pazin izrađena je Konzervatorska podloga, kojom je postojeći popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara na području Grada dopunjen prema Popisu u nastavku pod oznakama (R, RRI, Z, N – zaštićena kulturna dobra, PR – kulturna dobra predložena za zaštitu, ZPP – zaštita kulturnih dobara mjerama prostornog plana) te prijedlogom kategorizacije (1 - Nacionalni značaj, 2 - Regionalni značaj, 3 - Lokalni značaj).

Tablica 44: Popis nepokretnih kulturnih dobara po naseljima za područje Grada Pazina**1.0. Povijesna naselja i dijelovi naselja**

	Povijesna naselja gradskih obilježja	Status Zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Povijesna cjelina Pazin	Z-5418	2
	Povijesna naselja malogradskih obilježja		
1.	Povijesna cjelina Beram	RRI-0046-1962	1/2
2.	Povijesna cjelina Lindar	RRI-0050-1963	2
3.	Dio povijesne cjeline Stari Pazin	ZPP	3
4.	Povijesna cjelina Trviž	RRI-0051-1963	1/2
	Povijesna naselja seoskih obilježja		
1.	Dio povijesne ruralne cjeline Bankovci	ZPP	3
2.	Dio povijesne ruralne cjeline Bašiči	ZPP	3
3.	Povijesna ruralne cjelina Boljki	ZPP	3
4.	Dio povijesne ruralne cjeline Brtoniči	ZPP	3
5.	Dio povijesne ruralne cjeline Cerovci	ZPP	3
6.	Dio povijesne ruralne cjeline Čerišnjevica	ZPP	3
7.	Dio povijesne ruralne cjeline Drndići	ZPP	3
8.	Dio povijesne ruralne cjeline Dvorinčani	ZPP	3
9.	Povijesna ruralne cjelina Grdoselo	PR	2
10.	Dio povijesne ruralne cjeline Grubiši	ZPP	3
11.	Dio povijesne ruralne cjeline Gržani	ZPP	3
12.	Povijesna ruralne cjelina Kašćerga	PR	1/2

13.	Dio povijesne ruralne cjeline Kršikla (Kisići)	PR	1
14.	Dio povijesne ruralne cjeline Mala Traba	ZPP	3
15.	Povijesna ruralne cjelina Mišoni	PR	2
16.	Dio povijesne ruralne cjeline Opatija	ZPP	3
17.	Dio povijesne ruralne cjeline Pulići	ZPP	2/3
18.	Dio povijesne ruralne cjeline Ruhci	ZPP	3
19.	Dio povijesne ruralne cjeline Slokovići	ZPP	2/3
20.	Dio povijesne ruralne cjeline Stancija Kašćerga	ZPP	3
21.	Dio povijesne ruralne cjeline Šajkovići	ZPP	3
22.	Dio povijesne ruralne cjeline Šipraki	ZPP	3
23.	Dio povijesne ruralne cjeline Šuškali	ZPP	3
24.	Dio povijesne ruralne cjeline Trošti	ZPP	3
25.	Dio povijesne ruralne cjeline Ukotići	ZPP	2/3
26.	Dio povijesne ruralne cjeline Vranići	ZPP	3
27.	Dio povijesne ruralne cjeline Vela Traba	PR	2/3
28.	Dio povijesne ruralne cjeline Veli Ježenj	PR	2/3
29.	Povijesna ruralne cjelina Zamask	ZPP	3
30.	Dio povijesne ruralne cjeline Zarečje (Slavčiči)	ZPP	3

2.0. Povijesne građevine i sklopovi

	Graditeljski sklop	Status Zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Stambeno gospodarski sklop Kamušev (Gortanov) brijeg	PR	2
2.	Gospodarska škola, Dubravica, Pazin	ZPP	3
3.	Franjevački samostan i crkva, Pazin	Z-5305	1/2
	Crkve i kapele		
1.	Župna crkva sv. Martina, Beram	Z-2431	2
2.	Crkva sv. Marije na Škriljinah, Beram	N-6, Z-858	1
3.	Crkva sv. Križa, Butoniga	Z-856	2
4.	Župna crkva Gospe od zdravlja, Grdoselo	PR	2
5.	Župna crkva sv. Marka, Kašćerga	PR	2/3
6.	Crkva Gospe od snijega, Brdo Padova, Kašćerga	PR	2/3
7.	Župna crkva sv. Kuzme i Damjana, Kršikla	PR	2/3
8.	Crkva sv. Ivana i Pavla, Opatija, Kršikla	PR	2/3
9.	Crkva sv. Katarine, Lindar	Z-594	2
10.	Župna crkva sv. Mohora i Fortunata, Lindar	PR	2/3
11.	Crkva sv. Martina, Lindar, groblje	PR	2
12.	Crkva sv. Sebastijana Lindar	PR	2
13.	Župna crkva sv. Nikole, Pazin	Z-359	1
14.	Kapela sv. Groba, Kalvarija, Pazin	ZPP	3
15.	Crkva sv. Lucije, Heki (Pazinsko polje)	ZPP	3
16.	Župna crkva sv. Jurja, Stari Pazin	ZPP	3
17.	crkva sv. Mihovila Arhandela, Pazin, Gortanov brijeg	ZPP	3
18.	Crkva sv. Ivana i Pavla, Kašćergani	ZPP	3
19.	Župna crkva Gospe od krunice, Trviž	ZPP	3
20.	Crkva sv. Petra, Trviž, staro groblje	ZPP	3
21.	Župna crkva sv. Mihovila, Zamask	PR	2
22.	Crkva sv. Marije Magdalene, Zamask	PR	2
23.	Crkva sv. Martina, Zamask	PR	2
24.	Crkva sv. Marije (Mala Gospa) ,Zarečje,	PR	2
25.	Crkvice sv. Antuna Opata, Zarečje ,Slavčiči	PR	2/3
	Kapele poklonci, javna plastika		
1.	Kalvarija, Beram	PR	2
2.	Kapelica poklonac Boljki	ZPP	3
3.	Kapelica poklonac Čubani	ZPP	3
4.	Kapelica poklonac Gabrijelići	ZPP	3
5.	Kapelica poklonac, Heki	ZPP	3
6.	Kapelica poklonac Kašćergani	ZPP	3

7.	Kapelica poklonac Katun Lindarski	ZPP	3
8.	Kapelica poklonac, Katun Trviški	ZPP	3
9.	Kapelica poklonac Srca Isusovog, Lindar	PR	2
10.	Kapelica poklonac, Maretići	ZPP	3
11.	Kapelica poklonac, Munci	ZPP	3
12.	Kapelica poklonac, Podberam	ZPP	3
13.	Kapelica poklonac Šajini	ZPP	3
14.	Kapelica poklonac Trviž	ZPP	3
15.	Kapelica Gospe Lurdske, Zarečje	ZPP	2/3
16.	Kapelica poklonac, Zarečje	ZPP	2/3
Građevine javne namjene			
1.	Stara škola Čerišnjevica	ZPP	3
2.	Stara škola Grdoselo	ZPP	3
3.	Stara škola Heki	ZPP	3
4.	Zgrada stare željezničke stanice, Zarečje	ZPP	3
5.	Stara škola Zabrežani	ZPP	3
Građevine stambene namjene			
1	Župni dvor, Grdoselo	ZPP	3
2	Župni dvor, Pazin	PR	2/3
Gospodarske i industrijske građevine			
1	Stara trafo stanica, Trviž	ZPP	3
2	Kažun, Katun Lindarski	PR	2
3	Stupa na Pazinskom potoku, Zarečje	RRI-0060-1964	1
Vojne građevine			
1.	Kaštel "Castelverde", Grdoselo	PR	2
2.	Kaštel, Pazin	Z-2437	1

3.0. Tehničke i građevine niskogradnje s uređajima

1.	Tehničke i građevine niskogradnje s uređajima	Status zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Suhozidi uz cestu prema Pulićima	PR	2
2.	Kameni most, Stari Pazin	ZPP	2
3.	Željeznički most iznad Pazinčice, linijski sustav željeznice, Pazin	ZPP	2

4.0. Memorijalna područja i obilježja

	Memorijalna područja	Status zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Groblje Beram	PR	3
2.	Groblje Butoniga	PR	3
3.	Groblje Grdoselo	PR	3
4.	Groblje Kaščerga	PR	3
5.	Groblje Lindar	PR	3
Memorijalna obilježja			
1.	Spomenik V. Gortanu, Beram	R 360/5	
2.	Rodna kuća V. Gortana, Beram	R 199/1	
3.	Zgrada narodnog sveučilišta, Pazin	R 340	
4.	Rodna kuća biskupa J. Dobrile, Veli Ježenj	R	

5.0. Arheološki lokaliteti i zone

	Arheološki lokaliteti	Status zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Predpovijesno naselje, (gradina, nekropola), Beram	PR	2
2.	Urbana arheologija, srednji vijek, Beram	PR	2
3.	Crkva sv. Križa i okoliš, srednji vijek, Butoniga	ZPP	2
4.	Lokalitet Frančini, ranosrednjovjekovna nekropola	PR	2
5.	Kaštel "Castelverde", srednji vijek, Grdoselo	PR	2
6.	Crkva sv. Jakova i groblje, srednji vijek, Grdoselo	ZPP	2
7.	Brdo Padova, Kaščerga	ZPP	2

8.	Kršikla	ZPP	2
9.	Kaštel i urbana arheologija, srednji vijek, Lindar	PR	2
10.	Kaštel i urbana arheologija, Pazin	PR	2
11.	Lokalitet Gradišće, Hrestenica, neistraženo	PR	2
12.	Lokalitet Opatija neistraženo	ZPP	3
13.	Lokalitet Pod Gradine neistraženo	ZPP	3
14.	Zamask	ZPP	3
15.	Brdo sv.Kirin, Zamask	ZPP	3
16.	Crkva sv. Jurja i okoliš, Stari Pazin	ZPP	3

6.0. krajolik ili njegov dio

	Krajolik ili njegov dio	Status zaštite	Prijedlog kategorije
1.	Padine i dolina Butonige	ZPP	2
2.	Padine brežuljaka oko Zamaska prema Motovunu	ZPP	2
3.	Dolina Pazinčice i pazinsko polje	ZPP	2
4.	Grdoselska vala	ZPP	2
5.	Padine brežuljka podno Starog Pazina	ZPP	2
6.	Padine brežuljka podno Berma i Beramska vala	ZPP	2
7.	Padine brežuljka podno Trviža	ZPP	2
8.	Padine brežuljka podno Lindara	ZPP	2

Izvor: Konzervatorska podloga za izradu PPUG Pazin

5.4. Područja posebnih karakteristika

Područja od posebnog državnog interesa

Prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08 i 57/11) Grad Pazin ne spada u područja posebne državne skrbi.

Prostor Grada Pazina ne nalazi se u brdsko-planinskom području.

Područja s posebnim razvojnim problemima

Prema podacima Grada Pazina, a temeljem Pravilnika o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi (NN 44/2011), katastarske općine Kašćerga i Zamask određena su kao područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi u kategoriji I. brdsko-planinska područja.

Područja za potrebe obrane

Na području Grada Pazina izvan obuhvata GUP-a nalazi se vojni poligon u Lindaru, površine 101,09 ha, koji više nije od važnosti za obranu RH te će se to područje prenamijeniti u polivalentni sportsko rekreacijski centar. Za područje vojnog poligona Lindar utvrđena je obaveza izrade urbanističkog plana uređenja.

5.5. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Poplave

Pazinčica (Pazinski potok) spada u vodotoke s vlastitim slivom, koji u slučaju kiša većeg intenziteta ograničenih na određeni sliv, u vrlo kratko vrijeme može doseći vrlo visoke vodostaje i izlivanje vode. Poplave većih razmjera, prema dugogodišnjim zapažanjima, događaju se uglavnom u listopadu i studenom, a u proljeće i ljeto mogući su pljusкови velikog intenziteta ograničeni u pravilu na manja područja.

Prolom hidroakumulacijskih brana

Akumulacija Butoniga je smještena nizvodno od mjesta gdje se sastaju njezina tri glavna bujična ogranka: Butoniga, Dragučki i Račićki potok. Sliv akumulacije je isključivo površinski unutar flišnog bazena središnjeg dijela poluotoka. Površina sliva do pregradnog profila iznosi 73 km². Površina

akumulacije pri koti praga preljeva (41.00 m.n.m.) iznosi 2.45 km², a volumen 19,5 m³. Maksimalna dubina vode iznosi oko 16 m.

U područjima nizvodno od akumulacije Butoniga te području kojim protječe Pazinčica treba odrediti područja vodnog vala prostornim planom grada. Kriterije za građenje u području vodnog vala treba definirati uz suglasnost nadležnog tijela.

Potres

Prema privremenoj seizmološkoj karti prostor Istarske županije ugrožen je potresom VII. stupnja intenziteta po MCS skali.

Zaštita od požara

Grad Pazin predstavlja jedno požarno područje s jednom požarnom zonom, u kojoj se u najvećem broju naselja može intervenirati u roku od 15 minuta od vremena prijave požara. Nositelj zaštite od požara je JVP Pazin, kao središnja postrojba s područjem djelovanja i odgovornosti koje se proteže na cjelokupni teritorij Grada Pazina i susjednih Općina: Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Sv. Petar u Šumi i Tinjan.

Otvorena područja većim dijelom su veće požarne ugroženosti zbog geološko-pedoloških karakteristika, klimatskih uvjeta, vegetacije i zapuštenih površina, pa se pogotovo u ljetnim mjesecima povećava opasnost od izbijanja i brzog širenja požara.

Za sljedeće zahvate u prostoru potrebno je ishoditi suglasnost nadležnog tijela za mjere zaštite od požara primijenjene u Glavnom projektu:

- sve građevine i prostore u kojima se obavlja držanje, skladištenje ili promet zapaljivih tekućina i/ili plinova;
- sve građevine koje nisu obuhvaćene člankom 2. Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara (NN 25/94).

Suša

Sušom se smatra dulje razdoblje bez dovoljnih količina oborina za normalni razvoj i zrenje poljoprivrednih usjeva, čija se posljedica negativno odražava na visinu prinosa i kvalitetu proizvoda i s bitnim odstupanjem od višegodišnjeg prosjeka.

Opasnost od dugotrajnih suša na ovom području je velika, te bi najveće štete imale poljoprivredne kulture, a istovremeno se povećava mogućnost nastanka požara većih razmjera pogotovo u srpnju i kolovozu. Posljednja veća dugotrajna suša zabilježena je 2003. godine.

Olujno nevrijeme

Olujom se smatra vjetar brzine 17.2 m/s, odnosno 62 km/h (jačine 8 stupnjeva po Beaufortovoj skali) ili više, koji lomi grane stabala, lomi usjeve i nanosi štetu građevnim objektima. Pijavica je zračni vrtlog koji obuhvaća negdje oko 1 km promjera, javlja se uz olujni vjetar koji puše 100 km/h, povezan je s tučom i oborinama. Najčešće se stvara i razvija na moru, a nestaje na kopnu. Na području Istarske županije najugroženiji je zapadni dio, a najkritičniji su mjeseci pojave oluje ili orkanskog nevremena srpanj, kolovoz i rjeđe rujan.

Tuča, poledica, snijeg

Tuča se obično javlja u svibnju i lipnju, a ponekad i u rujnu te postoji mogućnost znatnog oštećenja poljoprivrednih kultura i usjeva.

Mogućnost pojave poledice, ali i tanjeg snježnog pokrivača je najveća u razdoblju studeni – siječanj, ali oni ne mogu znatnije ugroziti funkcioniranje rada i života ljudi.

U posljednjih 10 godina nisu zabilježene veće oborine (1985. godine su posljednji puta zabilježene veće oborine, zaleđenost i blokiranje prometa).

Klizišta

Postoji 6 evidentiranih klizišta maksimalne dužine do 50 m na slijedećim lokacijama: Zarečje – Grdoselo – Čerišnjeвица, Zarečje – Kršikla, Kašćerga – Zamask, Kašćerga – Jukani, Kašćerga – Ukotići, Zamask – Zamaski dol te državna cesta Pazin – Lindar (Drazej).

Tehničko-tehnološke opasnosti i prijetnje

Prema podacima Procjene ugroženosti Istarske županije od prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća, u Gradu Pazinu locirana su slijedeća gospodarsko-industrijska postrojenja u kojima se mogu naći opasne tvari: Puris d.d. u stečaju, Kamen d.d, Istraplastika d.d., Ecooperativa d.o.o., PIN d.o.o. (Ariš), Usluga d.o.o., benzinske postaje, objekti u poduzetničkoj zoni Ciburi i druga.

Opasne tvari koje ove tvrtke najčešće koriste i/ili skladište su: razna ulja, razrjeđivači, razne vrste plinova, nafta i naftni derivati, umjetna gnojiva (KAN, UREA, NPK), boje i lakovi, razne lužine, solna kiselina i sredstva za dezinfekciju.

Može doći do oštećenja postrojenja u gospodarski objektima kao i uništenja materijalnih dobara i okoliša u njihovoj neposrednoj blizini. U slučaju akcidenta na benzinskim postajama (za koji postoji mala vjerojatnost nastanka) moglo bi doći do vrlo velikih oštećenja samih objekata, s težim posljedicama za okolna materijalna dobra i okoliš, a mogli bi stradati radnici i osobe koji se zateknu na tim objektima (najviše do 10 osoba).

Najveći problem u slučaju incidenta u kojem bi došlo do istjecanja opasnih tvari u kanalizacijsku mrežu, predstavljala bi činjenica da je kanalizacija Grada preko središnjeg kolektora spojena s ponorom Pazinčice koji je podzemno spojen s izvorištem „Rakonek“ (aktivno izvorište za dio područja grada Pule). U tom kontekstu naročitu ugrozu čini tvrtka „Ecooperativa“ smještena u neuvjetnim prostorima u neposrednoj blizini ponora Pazinčice, pri čemu poseban problem predstavlja različitost vrsta i količina opasnog otpada. Oborinska kanalizacija uz samo skladište „Ecooperative“ i na ulazu u skladište nije spojena na gradski pročištač te bi u slučaju nesreće s većom količinom tekućih tvari moglo doći do značajnog zagađenja donjeg toka Pazinčice i grotla Pazinske jame te posljedično i do mogućeg zagađenja izvorišta Rakonek.

Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane nesrećama u prometu

Sukladno Odluci o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima (NN 57/07), motorna vozila kojima se prevoze opasne tvari klase 1,2,3,6,7 i 8 smiju se kretati po slijedećim pravicima i cestama na području Istarske županije, odnosno po Istarskom ipsilonu:

- A8 Čvorište Kanfanar (A9) – Pazin – Lupoglav – čvorište Matulji (A7)

Prijevoz opasnih tvari ostalim cestama nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva. Uz navedene prometnice potrebno je spriječiti daljnji razvoj naselja, a postojeća naselja rekonstruirati.

Najveću opasnost predstavlja prijevoz naftnih derivata zbog učestalosti prolaza te zbog kemijskog sastava i mogućeg opasnog djelovanja na okolinu, poglavito na vodotoke u slivnom području Butonige i ponora Pazinčice.

Posebnu pozornost treba obratiti prije sezone grijanja, kada se uskim i strmim lokalnim i nerazvrstanim cestama prevoze velike količine loživog ulja (prosječno dnevno jedna do dvije cisterne – 10-30 tona). Ovom vrstom nesreće posebno je ugroženo područje uz lokalne prometnice : Kršikla-Grimalda, Grdoselo-Čerišnjeвица, Kašćerga-Jukani i Kašćerga-Ukotići.

Uslijed nesreća ili katastrofe izazvanih nesrećama u prometu, ugroženost stanovništva je minimalna i kreće se ispod 1% stanovništva.

Epidemiološke i sanitarne opasnosti

Na području Grada Pazina razina ugroze od pojava epidemioloških bolesti i sanitarnih opasnosti je vrlo mala, ali se u iznimnim situacijama, posebno kao posljedica neke druge veće nesreće ili katastrofe mogu pojaviti slijedeće epidemiološke bolesti:

- hidrična epidemija koja se javlja u slučaju zagađenja vodovoda kada može doći do masovne pojave velikog broja oboljelih u kratko vrijeme
- crijevne zarazne bolesti: enterocolitis, dizenterija, trbušni tifus, zarazna žutica tipa A i kolera
- gripa, streptokokna upala grla, tuberkuloza, dječje zarazne bolesti kao hripavac, zaušnjaci, rubeola, kozice (varicella)
- teški akutni respiratorni sindrom ili SARS
- bolesti izazvane bioterorizmom (antraks, botulizam, velike boginje) kod kojih je prevencija teško provediva iako postoje cjepiva protiv antraksa i velikih boginja
- alimentarne toksoinfekcije – otrovanje hranom (bolesti koje nastaju nakon konzumiranja zagađene hrane i vode)

Dakle, postoji mogućnost pojave epidemioloških bolesti, ali je vjerojatnost za njihovu pojavnost u razmjerima epidemije u redovnim uvjetima iznimno mala. U iznimnim slučajevima, mogu se desiti sporadični slučajevi salmonelle ili neke zarazne bolesti pri čemu su naročito ugrožene kuhinje i blagovaonice u školama, vrtiću, hotelu „Lovac“ i restoranu „Pod lipom“. Procjenjuje se da ukupan broj slučajeva ne bi trebao prelaziti brojku od 50 osoba, pri čemu bi eventualni „teži slučajevi“ bili sporadični - do 5 osoba.

Potres ili neka druga velika nesreća mogli bi u najgorem mogućem slučaju posljedično uzrokovati pojavu epidemioloških i sanitarnih opasnosti, kada bi uslijed smanjenja higijenskih uvjeta opasnost od zaraznih bolesti bila povećana, ali ne značajno, zbog dostignutog stupnja zdravstvene kulture stanovništva i dostignutog stupnja razvoja zdravstvene zaštite.

Problem bi mogla predstavljati i potreba smještaja većeg broja ljudi u zajedničke prostore (dvorane, škole i sl.) što bi pogodovalo razvoju i širenju zaraznih bolesti.

Najveću opasnost predstavlja bjesnoća koju prenose bjesne lisice, salmoneloza i trihineloz.

Nuklearne i radiološke nesreće

Analiza ove vrste tehničko-tehnološke katastrofe izrađuje se isključivo na državnoj razini.

Ratna djelovanja i terorizam

Vrsta, intenzitet i učinci ratnog djelovanja i terorizma analiziraju se na osnovu strategijskih dokumenata obrane MORH-a i MUP-a te se izrađuju na državnoj razini.

Sustav javnog uzbunjivanja na području Grada sastoji se od pet sirena čiji raspored za sada zadovoljava potrebe, ali se razvojem gradskih poduzetničkih zona nameće potreba njihovog proširivanja na područje tih zona.

5.6. Zaštita okoliša u prostornom uređenju

Područja i lokacije onečišćenja okoliša

Ugroženi vodotoci

Područjem Grada Pazina protječe Pazinski potok, odnosno dio vodotoka od utoka potoka Lipa kod Cerovlja pa sve do ponora u samom Pazinu. Od značajnijih pritoka Pazinskog potoka valja spomenuti bujicu Dražej i bujicu Ivoli, čiji je utok reguliran u sklopu gradnje istočnog kraka ceste Istarskog ipsilona. Dolinom Pazinskog potoka prolaze vrlo značajne prometnice koje povezuju sjever i jug Istre, kao i istočnu sa zapadnom obalom Istre. Ponor Pazinčica (poznatiji kao Pazinska jama) predstavlja prirodnu znamenitost i spada među najznačajnije speleološke pojave u Istri. Uz tok potoka ili u neposrednoj blizini nalazi se željeznička pruga Pula-Buzet-Dragonja, istočni krak Istarskog ipsilona kao najznačajnije istarske prometnice (ovo područje preko tunela Učka povezuje

s Rijekom i ostatkom Hrvatske), ali isto tako i mnogo lokalnih cesta koje povezuju brojna sela uz rub doline s Pazinom kao središtem ili međusobno.

Na području Grada Pazina danas nema ugroženih vodotoka, ali potencijalnu opasnost osim navedene prometne mreže predstavljaju i gospodarsko-industrijska postrojenja u kojima se mogu naći opasne tvari, a koja su navedena u poglavlju *Tehničko-tehnološke opasnosti i prijetnje*. U slučaju da opasne tvari dospiju u vodotok bilo bi otežano ili onemogućeno korištenje pitke vode s izvorišta Rakonek (dio Puljštine).

Područja i lokaliteti ugroženi emisijama u zrak i bukom

- koridori uz državne ceste
- područje uz kamenolome

Opožarena područja

Na području Grada Pazina nema većih opožarenih površina.

Lokacije divljih odlagališta otpada

U Planu gospodarenja otpadom Grada Pazina do 2015. godine navedeno je 15 divljih odlagališta od kojih ih je do sada sanirano 5.

Degradirana područja

Na području Grada Pazina nekada su postojala znatna nalazišta boksita koja su se godinama iskorištavala. Velika boksitna nalazišta zapremaju veliki teritorij jugozapadnoga dijela Grada (naselja: Zabrežani, Bertoši, Heki, Stari Pazin, Ježenj, Beram, Vela Traba i Brajkovići).

Na području naselja Grdoselo zabilježena su nalazišta piritiziranoga boksita. Nekadašnji otvoreni kopovi nisu pejzažno sanirani tako da su svi takvi prostori vidljivi u krajoliku pa ih treba u budućnosti pejzažno oblikovati. Najveći takvi napušteni kopovi nalaze se u jugozapadnom dijelu Grada.

Prirodni kamen jedina je mineralna sirovina koja se vadi i gospodarski koristi na području Grada Pazina. Najveći aktivni kamenolom je kamenolom asfaltne baze u području obuhvata GUP-a grada Pazina. Petnaest je neaktivnih (zatvorenih) kamenoloma i to u naseljima: Lindar (3), Pazin (2), Vela Traba (1), Brajkovići (2), Trviž (4) i Kaščerga (3).

Područja ugrožena poplavom

Poplave izazvane nedovoljnim kapacitetom poniranja javljaju se u prostoru Pazinskog potoka neposredno uz ponor i do sada je zabilježena maksimalna kota od 235,90 mnm, dok se poplave uz vodotoke javljaju kod pojava protoka iznad kapaciteta uređenih ili neuređenih vodotoka.

Sanirani dijelovi okoliša

Grad Pazin je 2009. godine usvojio Plan gospodarenja otpadom Grada Pazina do 2015. godine.

U 2011. godini nastavljene su aktivnosti vezane za provođenje projekta Sanacije i zatvaranja odlagališta otpada „Jelenčići“. Sanacija se odvija u fazama. Prva faza sanacije obuhvaća izgradnju obodnog nasipa, temeljnog brtvenog sustava, sustava za odvodnju procjednih voda, plato za pranje kotača, separator i portirnicu odnosno sve neophodne objekte koji čine jednu funkcionalnu cjelinu koja udovoljava potrebi propisanog daljnjeg odlaganja otpada na toj lokaciji do otvaranja regionalnog centra Kaštijun. Završna faza sanacije odlagališta izvršit će se nakon izgradnje pretovarne stanice i otvaranja ŽCGO Kaštijun.

Prema rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove uklonjen je i zbrinut otpad s lokacije u blizini sela Munci i s lokacije divljeg odlagališta kod sela Ukotići. Radi sprečavanja daljnjeg odlaganja otpada postavljene su tabele na kojima je istaknuta zabrana odlaganja otpada, a u Muncima je izravnat teren nasipavanjem prirodne depresije.

Sanirano je još 5 divljih odlagališta utvrđenih Planom gospodarenja otpadom i to: kraj naselja Trošti i Ukotići, kraj jame Svete Lucije, u Grdoselskom Katunu te kanjon ispod bivše tvornice „Pazinka“.

6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

Tablica 45: POPIS OBVEZNIH PROSTORNIH POKAZATELJA

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Način prikaza	Vrijedost	Izvor podataka	
1.	OPĆI POKAZATELJI KRETANJA						
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika 2011.	broj	8638	DZS
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.	broj	93,53	
			3.	Prirodni prirast stanovništva 2011.	broj	-4	
		B. Razmještaj i struktura domaćinstava	1.	Broj domaćinstava 2011.	broj	2963	
			2.	Indeks rasta broja domaćinstava 2011./2001.	broj	100,7	
			3.	Prosječna veličina domaćinstava 2011.	broj	2,9	
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	broj	109,45%	MRRFEU-URR
			2.	Stupanj razvijenosti	broj	IV. stupanj	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA						
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1.	Broj naselja	broj	18	DZS
			2.	Gustoća naselja	broj naselja/1000 km ²	131	
			3.	Gustoća naseljenosti	broj stanovnika/1000 km ²	62945	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	ha	846,01	PPUO, UPU, DPU
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	6,16%	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS (uključivo i gradivog i negradivog dijela GUP-a)	%	4,29%	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	1,88%	
			5.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	stanovnika/ha	10,2	
			6.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP	stanovnika/ha	6,2	
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - 2a do 2c	ha	75,4	PPUO, UPU, DPU
					ha/stanovniku	0,0087	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:	ha	185,71	
					%	100%	
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	ha	2,43	
					%	1,3%	
					ha/stanovniku	0,0003	
			2.b.	Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	ha	69,01	
					ha/stanovniku	0,0080	
			2.c.	Sport i rekreacija	ha	3,97	
					ha/stanovniku	0,0013	
2.d.	Područje posebne namjene	ha	101,09				
		%	0,0005				
2.e.	Površina groblja	ha	9,21				
		%	0,0496				
3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	broj postelja	1200				

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Način prikaza	Vrijedost	Izvor podataka		
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST							
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURNA	B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti	km	12,5	PPUG	
1.a.			Pruga I. reda	km	12,5			
1.b.			Pruga II. reda	km	0			
2.			Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga	%	100,0%			
2.a.			Pruga I. reda	%	100,0%			
2.b.			Pruga II. reda	%	0,0%			
3.			Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)	km/km ²	0,09			
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	broj/100 stanovnika	0,06	HAKOM	
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURNA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopkrbnih vodova	km	369	HEP	
2.			Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti:					
2.a.			VN	%	15,1%			
				km	56			
2.b.			SN	%	27,3%			
				km	101			
2.c.		NN	%	57,6%				
			km	213				
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda	km	0	PLINACRO	
2.			Udio plinovoda prema vrsti:					
2.a.			Magistralni	%	0,0%			
			2.b.	Lokalni	%	0,0%		
	C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	km	0	JANAF, INA		
3.3.		OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	km	-	HRVATSKE VODE, IVB, USLUGA
2.	Potrošnja pitke vode			m ³ /stanovnik u/godišnje	80			
	B. Pročišćavanje otpadnih voda		1.	Duljina kanalizacijske mreže	km	37		
2.			Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet (postojeći i planirani)	broj	1			
				broj ES	7000			
3.4.			GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	broj	
		ha			1,4			
		2.			Sanacija neuređenih odlagališta	broj	5	
		ha			-			
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA							
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	ha	7181,83	PPUO, UPU, DPU	
2.			Udio poljoprivrednog zemljišta	%	52,33%			
3.			Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha/stanovniku	0,83			
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	ha	5405,42		
2.			Udio šumskog zemljišta	%	39,39%			
3.			Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha/stanovniku	0,63			
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more, ...)	ha	126,67		
1.a.			Vodotoci i akumulacija	ha	126,67			
1.b.			Ribnjaci	ha	0			
1.c.			Akumulacije za obranu od poplava	ha	0			
2.			Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	%				
2.a.			Vodotoci	%	0,92%			
2.b.			Ribnjaci	%	0,00%			
2.c.			Akumulacije za obranu od poplava	%	0,00%			
3.			Dužina vodotoka melioracijskih kanala I., II., III. i IV. reda	km'	120,8			
			E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	broj		2
				ha	25,04			
1.a.		tehničko-građevni kamen		broj	2			
				ha	24,65			
1.b.		sirovina za proizvodnju cementa		broj	0			
		ha		0				
1.c.	glina	broj		0				
		ha	0					
		1.d.	nafta i plin	broj	0			
			ha	0				

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Način prikaza	Vrijedost	Izvor podataka	
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti	broj	2	MZOIP
					ha	7,23	
			2.	Broj i površina posebno zaštićenih područja (NATURA 2000)	broj	5	
					ha	2551	
4.3.	KULTURNA DOBARA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	broj	13	MK
			2.	Broj kulturnih dobara u obnovi	broj	5	
					%	38,5%	
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	broj	1	
%	7,7%						
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	* OPISANO U TEKSTUALNOM OBRAZLOŽENJU				
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA							
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	broj	12	GRAD PAZIN
			1.a.	Broj donesenih PPUO	broj	1	
			1.b.	Broj donesenih GUP-a	broj	1	
			1.c.	Broj donesenih DPU-a	broj	8	
			1.d.	Broj donesenih PUP-ova	broj	2	
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP (od 2006)	broj	9	
			3.	Broj PP u izradi	broj	2	
			4.	Broj izrađenih izvješća	broj	3	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	broj ukupno	687	GRAD PAZIN
			1.a.	Broj izdanih lokacijskih dozvola	broj	204	
			1.b.	Broj izdanih rješenja za građenje i potvrda GP	broj	291	
			1.c.	Broj izdanih rješenja za legalizaciju i potvrda o izvedenom stanju	broj	192	
5.3.	INSPEKCIJSKI NADZOR		1.	Nadzor urbanističke inspekcije (broj rješenja)	broj	0	MGIPU
			2.	Nadzor građevinske inspekcije (broj rješenja)	broj	0	

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA

Strateški dokumenti prostornog uređenja na prostoru Grada Pazina

1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora 27. lipnja 1997.)
2. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99)
3. Izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13)
4. Prostorni plan Istarske županije (Službene novine Istarske županije 02/02, 01/05, 04/05, 14/05 - pročišćeni tekst, 10/08, 07/10 i 13/12)

Prostorni plan uređenja Grada Pazina (PPUG)

1. Prostorni plan uređenja Grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 19/02, 25/02, 26/09 i 2/10 - pročišćeni tekst)

Generalni urbanistički plan

1. Generalni urbanistički plan grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 19/02, 25/02, 18/07, 10/08, 15/08 – pročišćeni tekst, 27/09 i 27/11).

Detaljni planovi uređenja

1. Detaljni plan uređenja „Centar“ Pazin (Službene novine Grada Pazina 09/00, 13/00 i 10/08);
2. Detaljni plan uređenja „Centar II“ (Službene novine Grada Pazina 02/06 i 4/13);
3. Detaljni plan uređenja „Centar Sjever I“ (Službene novine Grada Pazina 04/05 i 14/07);
4. Detaljni plan uređenja „Stari Pazin“ (Službene novine Grada Pazina 03/01 i 21/03);
5. Detaljni plan uređenja „Stancija Pataj“ (Službene novine Grada Pazina 24/04);
6. Detaljni plan uređenja industrijske zone „Ciburi“ (Službene novine Grada Pazina 09/00, 13/00 i 15/08);
7. Detaljni plan uređenja predjela poslovne namjene „Ciburi II“ (Službene novine Grada Pazina 12/03);
8. Detaljni plan uređenja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 9/00, 13/00 i 12/01);
9. Provedbeni urbanistički plan „Dršćevka 2“, Pazin (Službene novine Grada Pazina 1/95, 8/96, 7/97 i 4/13);
10. Provedbeni urbanistički plan „Centar jug“, Pazin (Službene novine Grada Pazina 1/96);

2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

Neposredna provedba prostornih planova

Do 2008. godine za područje Grada Pazina pojedinačne akte prostornog uređenja izdavao je Ured državne uprave u Istarskoj županiji, dok je 2008. godine izdavanje akata preuzeo Grad Pazin. U razdoblju od 2008. do 2013. godine od strane Grada Pazina izdani su slijedeći pojedinačni akti prostornog uređenja:

Broj izdanih lokacijskih dozvola:	204
Broj izdanih građevinskih dozvola	13
Broj izdanih potvrda glavnog projekta:	137
Broj izdanih rješenja o uvjetima građenja	141
Broj izdanih rješenja o izvedenom stanju	192

3. PROVEDBA DRUGIH RAZVOJNIH I PROGRAMSKIH DOKUMENATA

Od razdoblja osnivanja Grada Pazina kao samostalne lokalne samoupravne jedinice do danas izrađena su slijedeća Izvješća o stanju u prostoru Grada Pazina:

1. Izvješće o stanju u prostoru Grada Pazina za razdoblje 1995. i 1996. (Službene novine Grada Pazina 10/96)
2. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pazina za razdoblje 1997. i 1998. godine (Službene novine Grada Pazina 10/96)
3. Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2001. do 2002. (Službene novine Grada Pazina 1/03)
4. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pazina za razdoblje 2003. i 2004. godine (Službene novine Grada Pazina 1/03)
5. Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2003. do 2005. (Službene novine Grada Pazina 23/05)
6. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pazina za razdoblje srpanj 2006.- srpanj 2010. (Službene novine Grada Pazina 23/06)

Na području Grada Pazina razmotrena su i usvojena idejna, studijska i projektna rješenja prometne i komunalne infrastrukture te drugi stručni elaborati za izgradnju na području Pazina. Svi su ti izradci na primjeren način ugrađeni u Generalni urbanistički plan, a time i prihvaćeni s gledišta izrade nove prostorno-planske dokumentacije. Radi se o sljedećim izradcima:

- Idejni projekt privremene sanitarne deponije Jelenčići
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pazina do 2015. godine
- Kolektor fekalne kanalizacije Grada Pazina – Stari Pazin
- Rekonstrukcija sustava vodoopskrbe Grada Pazina
- Projekt uređenja bujice Drazej
- Izvedbeni projekt – Jadranska autocesta, dionica: Cerovlje – Rogovići - Podberam
- Projekt spojne ceste Dubravica
- Studija razvoja elektroenergetike Županije Istarske
- Konzervatorski elaborat područja Buraj
- Krajobrazna i turistička valorizacija Pazinske jame

Izrađene su slijedeće Studije o utjecaju na okoliš:

- Studija utjecaja na okoliš uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Pazina, „Geosat“ – društvo za istraživačko-razvojne usluge. Zagreb.1997.

U proteklom razdoblju izrađeni su i:

- Plan zaštite od požara Grada Pazina
- Procjena ugroženosti od požara za Grad Pazin
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 21/10)

4. PROVEDBA ZAKLJUČAKA, SMJERNICA I PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU GRADA PAZINA

Od 2006. do 2012. godine pristupilo se izradi:

- Izmjena i dopuna PPUGP (Službene novine Grada Pazina 26/09. i 2/10 – pročišćeni tekst);
- Izmjena i dopuna GUPGP (Službene novine Grada Pazina 18/07, 10/08, 15/08 – pročišćeni tekst, 27/09 i 27/11);
- Izmjena i dopuna DPU „Ciburi I“ (Službene novine Grada Pazina 15/08);
- Izmjena i dopuna DPU „Centar Sjever I“ (Službene novine Grada Pazina 14/07);
- Izmjena i dopuna PUP „Dršćevka 2“ (Službene novine Grada Pazina 4/13);
- Izmjena i dopuna DPU „Centar II“ (Službene novine Grada Pazina 2/06 i 4/13);
- Izmjena i dopuna DPU „Centar“ Pazin (Službene novine Grada Pazina 10/08);

II. Izmjene i dopune PPUGP nalaze se u fazi prijedloga plana.

U izradi su i II. ID DPU Centar sjever I.

Izvan snage stavljeni su sljedeći planovi:

- DPU „Pazinka II“
- DPU groblja „Moj mir“
- DPU „Centar Istok“

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU GRADA PAZINA OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE

Jedan od glavnih problema koji se izravno odražava na sve segmente razvoja je izražena depopulacija, posebice u udaljenijim, ruralnim dijelovima. S tim u vezi javlja se i nedostatak kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva jer mladi i obrazovani ljudi odlaze u veće gradove u potrazi za zaposlenjem. Iako se poduzimaju određene mjere, rezultati nisu zadovoljavajući te i dalje treba ustrajati na poboljšanju uvjeta. U narednom razdoblju moraju se poduzeti daljnje mjere kako bi se iskoristili potencijali zapošljavanja u privatnom sektoru. Također, potrebno je pokrenuti odnosno intenzivirati suradnju poduzetnika s područja Grada Pazina s poduzetnicima u susjednim područjima te poticati i prekograničnu suradnju.

Znatan napredak je moguć u turizmu planiranjem novih turističkih zona te se u tom pravcu mogu ostvariti veći pomaci, kao i na području prekogranične suradnje.

2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENA I DOPUNA POSTOJEĆIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA NA RAZINI GRADA

Izmjenama i dopunama PPUG Pazina koje su u izradi (faza: prijedlog plana) planirana je izrada slijedećih urbanističkih planova uređenja (UPU):

(Naselje Beram): UPU povijesne urbanističke cjeline Berma, UPU Radne Zone Podberam

(Naselje Brajkovići): UPU Radne Zone Rudine,

(Naselje Heki): UPU ugostiteljsko turističke zone Heki

(Naselje Ježenj): UPU Mali Ježenj, UPU Radne Zone Veli Ježenj, UPU ugostiteljsko turističke zone Ježenj

(Naselje Lindar): UPU povijesne urbanističke cjeline Lindara, UPU sportsko rekreacijske zone Lindar, UPU ugostiteljsko turističke zone Bakši; UPU ugostiteljsko turističke zone Vrh Drazeja, UPU ugostiteljsko turističke zone Matunčići

(Naselje Trviž): UPU povijesne urbanističke cjeline Trviža, UPU Katun Trviški 1, UPU Katun Trviški 2, UPU Katun Trviški 3, UPU radne zone Katun Trviški 1, UPU radne zone Katun Trviški 2, UPU ugostiteljsko turističke zone Trviž 1, UPU ugostiteljsko turističke zone Trviž 2

(Naselje Vela Traba): UPU Ruhci, UPU Radne Zone Ruhci

(Naselje Pazin): UPU ugostiteljsko turističke zone Brestovica

(Naselje Butoniga): UPU ugostiteljsko turističke zone Ravne

(Naselje Zabrežani): UPU ugostiteljsko turističke zone Kašćergani

(Naselje Kašćerga): UPU ugostiteljsko turističke zone Bravari

Na području Grada Pazina unutar GUP-a u planu je izrada slijedećih planova:

- UPU povijesne urbanističke cjeline Pazina
- UPU gospodarskog predjela "Ciburi - Heki"
- UPU stambenog predjela "Rijavac"
- UPU Pazinka III
- DPU sportsko-rekreacijskog područja "Vela Vala"
- DPU groblja Jelenčići

- DPU zone javne i društvene namjene na području ulice 154. brigade Hrvatske vojske

3. PRIJEDLOG AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG STANJA U PROSTORU

Prioritetni ciljevi i aktivnosti vezane uz njih, na području Grada Pazina su:

- Sprečavanje daljnje depopulacije prostora, posebice s ruralnih područja – rješavanje ovog problema zahtijeva djelovanje na širokom području, uključujući daljnje opremanje ovih područja primjerenom infrastrukturom, razvoj odgojno-obrazovnog sustava, financijsko potpomaganje djece slabijeg imovinskog statusa i općenito sufinanciranja prijevoza školske djece, te usavršavanje tijekom cijelog radnog vijeka.
- Otvaranje novih radnih mjesta je nužnost bez koje se ne može zaustaviti proces depopulacije. U tom pogledu osjećaju se mali pozitivni pomaci kroz poticanje poduzetnika i obrtnika. Zavisno od financijskih i gospodarskih kretanja treba nastaviti s opremanjem poslovnih zona Ciburi I, Ciburi II i radne zone Podberam (otkup zemljišta za koridore cesta, a potom ishođenja dokumentacije i dozvola za gradnju infrastrukture te gradnju istih).
- U cilju stvaranja ugodne životne klime svakako treba poboljšati uvjete života i stanovanja gradnjom građevina društvene namjene kao što su: proširenje dječjeg vrtića u Pazinu, izgradnja osnovne škole na Starom Pazinu, dogradnja osnovne škole u Trvižu, izgradnja doma za starije i nemoćne osobe na Starom Pazinu, izgradnja sportskog centra iza osnovne i srednje škole u Pazinu. U tu grupu pripada i uređivanje postojećih i gradnja novih mjesnih društvenih domova te sportskih i dječjih igrališta itd.
- Treba i dalje obratiti posebnu pažnju održavanju zelenila, kako na javno-prometnim površinama tako i u parkovima. Pri tome se posebno ističe i uređenje glavnog gradskog trga Trga slobode, parka Istarskih velikana i parka Narodnog ustanka.
- Svakako u budućim aktivnostima treba riješiti i uređenje unutar kompleksa bivše vojarne gdje je smješteno veleučilište, zgrada Hrvatskih šuma i raznih udruga (biciklistički i moto klub, lovačko društvo, društvo tjelesnih invalida, limena glazba, folklorno društvo...). Planira se i rekonstrukcija i uređenje jednog od napuštenih objekata u gradski hostel.
- Za uspješno funkcioniranje integriranog sustava gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji uz izgradnju Centra gospodarenja otpadom (CGO) „Kaštijun“ predviđena je i izgradnja pretovarne stanice na lokaciji sadašnjeg odlagališta „Jelenčići“. Osim toga, na istoj lokaciji sagraditi će se reciklažno dvorište, a u planu je i izgradnja sortirnice, sustava za obradu biološki razgradivog otpada i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Nakon otvaranja ŽCGO „Kaštijun“ provesti će se druga faza sanacije i zatvaranja odlagališta „Jelenčići V“. Na području Grada Pazina provodi se odvojeno sakupljanje otpada putem „zelenih otoka“.
- Grad Pazin nalazi se na prometno strateški važnim pravcima te je razumljivo prometno opterećenje na području grada. Potrebno je ustrajati na daljnjem poboljšanju prometnih uvjeta što uključuje izgradnju zaobilaznice preko Rijavca kao i novu trasu državne ceste D-64* koja će prolaziti južnim djelom grada te povezivati poslovnu zonu Ciburi i Lindarski križ. Nadalje, treba ustrajati na daljnjoj sanaciji državnih cesta, nerazvrstanih cesta koje su preuzete Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 44/12) kao i na održavanju i podizanju standarda svih nerazvrstanih cesta na području Grada Pazina. U prvom redu to se odnosi na asfaltiranje preostalih makadamskih cesta na gradskom području (Klemenići, Zamaski dol, Frančini, Belići, Šipraki, Katun Lindarski i dr.) te daljnja sanacija, odnosno modernizacija ostalih nerazvrstanih cesta u užem centru i ostalim naseljima na području grada.
- Razvoj ostale infrastrukture se prvenstveno odnosi na opskrbu pitkom vodom naselja na području Grada Pazina, posebno naselja u predjelu Zamaskog dola za čiju je gradnju izrađena izvedbena tehnička dokumentacija na koju je zatražena potvrda glavnog projekata za gradnju. Pored navedenog, potrebno je pristupiti rekonstrukciji dotrajale postojeće

vodovodne mreže po naseljima Stari Pazin (stari dio), Belci, Rijavac, Škrapi, Frankovići, Brajkovići, Vela Traba i Ruhci. Također, potrebno je izvršiti nužnu rekonstrukciju glavnog cjevovoda od salonitnih cijevi na potezu od vodospreme „Monte Blaž“ – Veli Ježenj – Munci – završno do Sv. Petra u Šumi. Na fekalnoj kanalizacijskoj mreži prigradskih naselja Grada Pazina koja će se gravitacijski spajati na centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Pazina, potrebno je izgraditi fekalne kolektore po naseljima Maršeti, Stancija Pataj, Rogovići, Jelenčići, Kastavska ulica, Rijavac, Žudeka, ulica Soline te u Bermu i radnoj zoni Podberam. Izgradnja lokalnih sustava fekalne odvodnje s mini pročištačima po ostalim naseljima na području Grada Pazina planira se realizirati fazno odnosno u skladu s Programom izgradnje županijske tvrtke I.V.S d.o.o. Buzet. Izgradnja takvih sustava planira se izgraditi u naseljima Kašćerga, Zarečje, Trviž-Katun Trviški, Lindar, Bertoši i Kršikla. U narednom razdoblju, potrebno je nadalje ustrajati na gradnji i proširenju odnosno sanaciji (modernizacija u smislu energetske učinkovitosti odnosno uštedi potrošnje električne energije, kao i smanjenja emisija CO₂) postojećeg sustava javne rasvjete čitavog područja Grada Pazin. Za plinificiranje odnosno izgradnju plinske mreže na području Grada Pazina potrebno je izraditi idejnu studiju na osnovu koje će se raspisati natječaj za odabir koncesionara koji će preuzeti gradnju plinske mreže.

- Posebnu pažnju treba obratiti održavanju groblja te nadogradnji postojećih groblja Pazin, Stari Pazin i Lindar kao i izgradnji kapela u Zarečju i Bermu.

V. IZVORI PODATAKA

1. Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12)
2. Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13)
3. Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 114/10, 141/10 i 117/12.)
4. Strategija prostornog uređenja republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora 27. lipnja 1997., ID – NN 76/13)
5. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 84/13)
6. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008.-2012. (NN 61/2013)
7. Prostorni plan Istarske županije (Službene novine Istarske županije 2/02, 1/05, 4/05, 14/05 - pročišćeni tekst i ID 13/12)
8. Prostorni plan uređenja Grada Pazina, (Službene novine Grada Pazina 25/02, 19/02, 26/09 i 2/10 - pročišćeni tekst)
9. Generalni urbanistički plana grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 19/02, 25/02, 18/07, 10/08, 15/08 – pročišćeni tekst, 27/09 i 27/11);
10. Informacija o stanju gospodarstva na području Grada Pazina u 2010. godini, Grad Pazin, UO za gospodarstvo, financije i proračun (studen 2011.)
11. Izvještaj o stanju zaštite i spašavanja na području Grada Pazina za 2011.
12. Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 66/13)
13. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13)
14. Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51/13, 148/13)
15. Zaštićena područja Hrvatske/Ekološka mreža RH/Natura 2000, Baza podataka Državnog zavoda za zaštitu prirode
16. Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Grada Pazina (Službene novine Grada Pazina 21/10)
17. Demografska studija za područje grada Pazina (2007.)
18. Popisi stanovništva, Tablogrami po naseljima, Popis poljoprivrede 2003., Statistička izvješća, Državni zavod za statistiku (<http://www.dzs.hr/>)
19. Model diferencijacije urbanih, ruralnih i prijelaznih naselja u Republici Hrvatskoj, Metodološke upute 67, DZS, Zagreb, 2011.
20. Tablica Ocjenjivanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti, (MRRŠVG, MRRFEU)
21. Nezaposlene osobe po općinama i gradovima stanovanja, razini obrazovanja i spolu, Hrvatski zavod za zapošljavanje.

ELABORAT: **IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAZINA 2006-2013**

NOSITELJ IZRADE: **ISTARSKA ŽUPANIJA GRAD PAZIN**

IZRAĐIVAČ: **A P E d.o.o.**, Zagreb, Ozaljska 61, tel: 01/3011 427, 01/3097 572

fax: 01/3011 417, www.ape.hr

KOORDINATOR: od strane izrađivača: **SANDRA JAKOPEC, dipl.ing.arh.**

od strane naručitelja: **DANIEL MAUROVIĆ, dipl.ing.**

STRUČNI TIM: Nikša Božić, dipl.ing.arh. Mirela Ćordaš, dipl.ing.arh. Estera Gobac Trninić, dipl.ing. biol.

KLASA: 350-02/12-01/03

URBROJ: 2163/01-03-02-14-35

Pazin, 27. ožujka 2014.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PAZINA

Predsjednik
Gradskog vijeća
Boris Demark, v.r.